

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

VEJ nr 9326 af 25/03/2022 (Gældende)

Vejledning om tilskud til skov med biodiversitetsformål 2022

Ministerium: Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Journalnummer: 21-13233-000003

Vejledning om tilskud til skov med biodiversitetsformål 2022

Bæredygtig skovdrift

Vejledning om tilskud til skov med biodiversitets-formål 2022

Denne vejledning er udarbejdet af

Landbrugsstyrelsen i 2022

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Landbrugsstyrelsen

Nyropsgade 30

1780 København V

Tlf. : 33 95 80 00

E-mail: lbst@lbst.dk

www.lbst.dk

ISBN: 978-87-7120-155-0

Indholdsfortegnelse

1. Indledning

1.1 Kort om ordningen om tilskud til skov med biodiversitetsformål

1.2 Ordningens formål

1.3 Hvem kan søge om tilskud til skov med biodiversitetsformål

1.4 Vigtige datoer og frister

1.5 Afsatte midler og finansiering

1.6 Nyt siden sidst

2. Administration af ordningen

3. Hvordan søger du tilskud

3.1 Arealets indtegning og nøjagtighed

3.2 Kvittering for ansøgning

3.3 Behandling af ansøgninger

3.4 Projektets eller aktivitetens påbegyndelse

4. Hvad kan du få tilskud til?

4.1 Skovgræsning inklusiv forberedelse

4.2 Ekstensiv skovdrift

4.3 Bevaring af træer til naturligt henfald

4.4 Naturlige vandstand, inklusiv forundersøgelse

4.5 Rydning af uønsket opvækst

4.6 Særlig indsats for arter som er beskyttet efter EU's naturbeskyttelsesdirektiver

4.7 Tilskud der kan kombineres på samme areal

5. Tilskuddets størrelse

5.1 Tilskudssatser

6. Betingelser, du skal overholde

6.1 Tilladelser fra offentlige myndigheder og øvrig lovgivning

6.2 Tinglysning

6.3 Fredskovspligt

6.4 Oplysningspligt

6.5 Skiltning

6.5.1 Skiltning med et fysisk skilt

6.5.2 Krav til skiltning i projektperioden ved brug af et fysisk skilt

6.5.3 Krav til skiltning i opretholdelsesperioden ved brug af et fysisk skilt

6.5.4 Krav til skiltning på erhvervsmæssig hjemmeside

6.5.5 Hvor finder I logoer og tekst?

6.5.6 I kan få nedsat dit tilskud, hvis I ikke skilter korrekt

7. Afgørelse om tilsagn om tilskud eller afslag

7.1 Prioritering af ansøgninger

8. Anmodning om tilskud

8.1 Anmodning om engangstilskud

8.2 Anmodning om årlige tilskud

8.3 Tinglysning

9. Klageadgang

10. Hvis du vil ændre noget i dit projekt

- 10.1 Forsinkelse
- 11. Overdragelse af tilsagn
- 12. Udbetaling af tilskud
 - 12.1 Udbetaling af arealtilskud
 - 12.2 Udbetaling af investeringstilskud - efter faktura
 - 12.3 Betingelser for udbetaling af investeringstilskud
 - 12.3.1 Krav til betalingsdokumentation
 - 12.4 Indberetning af tilskud til SKAT
 - 12.5 Registrering i statsstøtteregetret
- 13. Nedsættelse og tilbagebetaling af tilskud og bortfald af tilsagn
 - 13.1 Udbetaling af investeringstilskud
 - 13.2 Udbetaling af arealtilskud anmodet via Fællesskemaet
- 14. Afsyning og kontrol på stedet
 - 14.1 Investeringsstøtte
 - 14.2 Arealstøtte
 - 14.3 Krydsoverensstemmelse
- 15. Straffebestemmelser og svig
 - 15.1 Straffebestemmelser
 - 15.2 Svindel med tilskudsberettigelse eller brug af tilskud
 - 15.3 Regler om konfiskation af ulovligt tømmer
- 16. Force majeure
- 17. Landbrugsstyrelsens brug af data
- 18. Lovgrundlag
- Bilag 1. Hjemmehørende træarter
- Bilag 2. Uønsket vækst
- Bilag 3. Træarter i skovnaturtyperne
- Bilag 4. Pointsystem til brug for prioritering
- Bilag 5. Tilskudssatser og tilskudsberettigede udgifter
- Bilag 6. Bilag til ansøgning
- Bilag 7. Ordforklaring

Kapitel 1

Indledning

1.1 Kort om ordningen om tilskud til skov med biodiversitetsformål

Denne vejledning skal du bruge, når du ønsker at søge om tilskud til skov med biodiversitetsformål. Her finder du oplysninger om tilskudsordningens formål, hvem der kan søge, hvad du kan søge til, hvordan du søger tilskud, om de forskellige betingelser, der gælder for at få tilskud, og hvordan Landbrugsstyrelsen behandler og kontrollerer din ansøgning. Vejledningen beskriver mulighederne for at søge tilskud til særlig drift af skove med biodiversitetsformål. Tilskudsmulighederne dækker både skov med kortlagte Natura 2000 skovnaturtyper og andre skovområder, der kan give værdifulde levesteder for biodiversiteten.

På styrelsens hjemmeside www.lbst.dk kan du finde flere oplysninger om ordningen, links til at ansøge og vejledning. I vejledningen anvendes en række begreber, som er forklaret nærmere i bilag 7.

1.2 Ordningens formål

Tilskudsordningen er en del af det danske landdistriktsprogram 2014-2020, der har til formål at udvikle landdistrikterne, bl.a. ved at forbedre landbrugets konkurrenceevne, styrke indsatsen for at forbedre klimaet, bruge naturens ressourcer bæredygtigt og skabe en balanceret udvikling i landdistrikterne. Reformen af EU's fælles landbrugspolitik (CAP) skulle være trådt i kraft fra 2021, men er udskudt til 2023. Derfor er det eksisterende landdistriktsprogram (2014-2020) forlænget til og med 2022.

Det primære formål med tilskud til skov med biodiversitetsformål er at bidrage til, at sikre stabile levesteder for de arter, som er tilknyttet skov. Tilskud til skov med biodiversitetsformål er en del af aftalen om Naturpakken. Danmark har en forpligtelse til at beskytte truede dyre- og plantearter og mange af disse arter er knyttet til levesteder i skove. Det er nødvendigt at tage særlige hensyn i skovdriften, for at sikre biodiversiteten i gennem levesteder for særlige arter. I skov med biodiversitetsformål tages de nødvendige hensyn, ved at skabe muligheder for ekstensiv skovdrift, rydning af uønskede arter, indsats for særlige arter, skovgræsning, bevaring af gamle træer og genetablering af naturlig vandstand.

1.3 Hvem kan søge om tilskud til skov med biodiversitetsformål

Tilskudsordningen kan søges af private ejere og kommuner med skov beliggende i og udenfor Natura 2000-områder.

En privat ejer kan både være en person, et selskab, en fond, forening eller lignende. Det er kun den ejer, der står som ejer af skovarealet i Tingbogen eller dokumenteret via skøde, der kan søge om tilskud i henhold til denne tilskudsordning. Hvis skovarealet ejes af flere personer, et selskab, en fond, en forening eller lignende, skal der over for styrelsen udpeges en person, der kan godtgøre at repræsentere hele ejerkredsen.

Skovejeren eller kommunen må ikke i forvejen være forpligtiget overfor offentlig myndighed til aftaler om skov med biodiversitetsformål på de samme arealer.

Der kan ikke søges om tilskud til kriseramte virksomheder, som defineret i EU-retningslinjerne for statsstøtte til landbrugs- og skovbrugssektoren og i landdistrikter 2014-2020.

Tilsagnshaver

Tilsagnshaver er den der:

- søger om tilsagn om tilskud,
- modtager tilsagnet,
- er ansvarlig for, at aktiviteterne gennemføres,
- søger om udbetaling af tilskuddet og
- modtager tilskuddet.

1.4 Vigtige datoer og frister

Styrelsen kan modtage din ansøgning i perioden fra den 15. marts 2022 til den 13. maj 2022. Din ansøgning skal være modtaget i styrelsen senest den 13. maj 2022 kl. 23:59.

Hvis din ansøgning modtages efter ansøgningsfristen, vil den ikke blive behandlet, og den vil ikke blive overført til en eventuel næste ansøgningsrunde.

1.5 Afsatte midler og finansiering

Aktiviteterne finansieres af EU's landdistriktsmidler, og er underlagt EU's regelsæt om udvikling af landdistrikter. Til ansøgningsrunden på ordningen i 2022 er der afsat i alt 25 mio. kr. til skov med biodiversitetsformål.

1.6 Nyt siden sidst

- Der er foretaget mindre redaktionelle ændringer siden ansøgningsrunden 2021.
- Det er nu muligt at søge tilskud om træer til naturligt henfald i foryngelsesarealer, hvor stamme diameteren mindst er 50 cm.
- Prioriteringsscoren er blevet ændret.
- Vær opmærksom på at kravet til kortbilag er ændret ved ansøgningstidspunktet.
- Derudover er der sket ændringer i vejledningens bilag og dets rækkefølge. Sidste års bilag 1 med krav til projekter og aktiviteter, er blevet skrevet ind i vejledningen.
- Kommunerne er ikke længere begrænset til kun at søge i Natura2000 områder.
- Det maksimale tilskud til hegn er steget til 40 kr. pr. meter.
- Der er mulighed for at suspendere helårsgræsning af hensyn til dyrevelfærdsmæssige årsager.
- Præcisering af, at forundersøgelse til etablering af naturlig vandstand kan finansieres, selvom det viser sig, at projektet ikke kan gennemføres.

Kapitel 2

Administration af ordningen

Landbrugsstyrelsen administrerer ordningen og træffer afgørelse om tildeling af tilskud. Landbrugsstyrelsen modtager ansøgninger om tilskud til skov med biodiversitetsformål, prioriterer ansøgningerne og træffer afgørelse om tildeling af tilskud efter høring af kommuner, udbetaler din støtte og kontrollerer dine aktiviteter. Denne vejledning og andre oplysninger om tilskud til skov med biodiversitetsformål findes på styrelsens hjemmeside.

I det følgende er Landbrugsstyrelsen anført som styrelsen. Du er velkommen til at kontakte Landbrugsstyrelsens kundecenter, hvis du har spørgsmål på tlf. 33 95 80 00 eller på mail@lbst.dk

Kapitel 3

Hvordan søger du tilskud

Procedure for indsendelse af ansøgningsskema er beskrevet i ansøgningsblanketten, som kan findes via styrelsens hjemmeside www.lbst.dk. Ansøgningen udfyldes af ejer, eller ejer kan give en konsulent fuldmagt til at udfylde og underskrive ansøgningen. Fuldmagten skal vedlægges ansøgningen.

Hvis du ansøger med dit CPR-nr. opfordres du til at sende din ansøgning med sikker e-mail. Hvis du ikke kan sende med sikker e-mail fra din egen e-mail, kan du sende din ansøgning via din e-boks med vedhæftet ansøgningsblanket og bilag. Du skal adressere din ansøgning via e-boks til Landbrugsstyrelsen og skrive "Ansøgning om Skov med biodiversitetsformål" i såvel emnefeltet og tekstfeltet.

En ansøgning kan kun omfatte arealer indenfor én topografisk sammenhængende skov. En skov opfattes ikke som topografisk sammenhængende, hvis der er en indbyrdes afstand på mere end 50 meter. Adskilte parceller beliggende i samme skov med samme ejer, betragtes dog som én skov.

En ansøgning kan indeholde flere aktiviteter, som ligger indenfor den samme topografisk sammenhængende skov. Skoven kan godt bestå af flere ejendomsnumre. Indtegning af areal på kortbilag og arealopgørelse skal være eksklusiv areal, der ikke kan opnå støtte, fx skovveje og søer.

Ansøgningen skal vedhæftes de bilag, som styrelsen forlanger til brug for sagsbehandlingen:

- Indtegning af alle ansøgte aktiviteter i MiljøGIS. Dette gælder aktiviteterne: Areal med ekstensiv skovdrift for gammel eg og bøg hhv. øvrig løv; areal med skov-græsning; areal med naturlig vandstand; areal med træer til naturligt henfald; areal med rydning af uønsket opvækst; og areal med særlig indsats for arter
- Dokumentation for hovedtræarten samt alderen af hovedtræarten på det enkelte delareal. F.eks. en bevoksningsliste og det seneste skovkort.
- Detailkort med indtegning af elforsyning, drikkevandsforsyning og markering af hegnslinje for tilskud til forberedelse af skovgræsning.

- Specificeret budget (se Tabel 3.2, eksemplet er ikke udtømmende) og ved udgifter over 50.000 kr. skal der indsendes 2 direkte sammenlignelige bindende tilbud fra uafhængige leverandører. I tilbuddene skal de enkelte aktiviteter være prissat særskilt med enhedspriser og omfang. Landbrugsstyrelsen kan dispensere fra kravet om direkte sammenlignelige tilbud, hvis der alene findes én leverandør af den konkrete vare eller tjenesteydelse. Ansøgers begrundelse for kun at vedlægge et tilbud skal fremgå af ansøgningen. Der skal vedlægges budget og tilbud ved ansøgning om tilskud til følgende opgaver:
 - Forberedelse til skovgræsning.
 - Forberedelse af naturlig vandstand.
 - Rydning af uønsket opvækst.
- Kopi af indsendte ansøgninger om eventuelle nødvendige tilladelser og dispensationer fra offentlige myndigheder, samt kvittering for modtagelse.
- Eventuel fuldmagt til en konsulent. Efter kontrol vil høringer blive sendt via. Tast Selv.

Tabel 3.1 Formkrav og krav til indhold af tilbuddene

Begge dine tilbud skal indeholde:

- Leverandørens CVR nr. samt navn, adresse og postnr.
- Modtagers navn, adresse mv.
- Dato
- Angivelse af, hvad der skal leveres (hvilket udstyr (herunder model), hvilke materialer, hvilken opgave)
- Prisen pr. stk. og samlet for det leverede
- Det skal angives, om tilbuddet inkluderer, fx installering, levering, oplæring af personale i brug af maskinen m.m.
- Angivelse af, om prisen er med eller uden moms
- Hvis størrelsen på de to tilbud afviger væsentligt fra hinanden, bedes du angive hvilke udgiftsposter, der er skyld i, at tilbuddene ikke er enslydende.
- Eventuelle rabatter og generelle prisnedslag

Tabel 3.2 Eksempel på specificeringsgrad ved forberedelse til græsning

Aktivitet	Enhed	Pris
Hegns pæle	X stk.	X dkk
Hegnstråd	X m.	X dkk
Mande timer	X t.	X dkk
Antal passager	X stk.	X dkk
Rydning med maskine	X ha.	X dkk
Spændingsleder	X stk.	X dkk

Se desuden bilag 5 for yderlig informationer.

3.1 Arealets indtegning og nøjagtighed

Den enkelte ansøgnings afgrænsning, er defineret som den geografisk sammenhængende skov.

Hovedtræarten i de enkelte bevoksninger skal være min 50 år. Der skal skelnes mellem disse ved indtegningen. Kriteriet for minimums alderen i en bevoksning kan fraviges når der er tale om tilskud til bevaring af træer til naturligt på et areal med selvforryngelse. Dog er det vigtigt at træerne der søges tilskud til, har en stamme diameter på mindst 50 cm.

Der kan i tilsagnsarealet ikke medtages arealer, hvis egenskaber eller formål ikke understøtter en udvikling af naturmæssig værdifulde skovarealer. Det kan fx være intensivt dyrkede bevoksninger, befæstede veje, søer eller arealer med friluftsfaciliteter. En naturmæssig værdifuld skov, er en skov, der indeholder Natura 2000 skovnaturtyper eller HNV skovnaturtyper, eller skov, hvor der er registreret særlige værdier ved biotopregistrering.

For at lette sagsbehandlingen anbefales det at projektarealernes ydre afgrænsning følger bevoksningsgrænsen, så projektarealet kan genkendes på luftfoto og genfindes i felten. Indre permanent ubevoksede arealer over 0,01 ha tegnes ud.

Ved ”Forberedelse til græsning” anses projektafgrænsningen som hegnslinjen. Indenfor hegningen kan der kun søges arealstøtte til de støtteberettigede arealer.

Det digitale kort skal indtegnes via MiljøGIS. Indtegningen i MiljøGIS skal være modtaget senest samtidig med indsendelsen af ansøgningen, idet der lukkes for muligheden for at indtegne efter ansøgningsfristen. Bemærk, at det ikke er muligt at indsende GIS-filer med indtegninger pr. mail.

MiljøGIS findes på: <https://miljoegis3.mim.dk/spatialmap?profile=privatskovtilskud>.

Vejledning til brug af MiljøGIS findes på: https://miljoegis3.mim.dk/fagtekster/nst/vejledning_miljoegis_maj2018.pdf

Du skal ved din indtegning sikre, at det kun er støtteberettigede arealer der indtegnes. I forbindelse med opmåling af areal og tilpasning af polygon skal du således være opmærksom på følgende:

- 1) Indtegningen må ikke gå udover de digitale matrikulære grænser.
- 2) De enkelte projektarealers afgrænsning skal være tydelige at erkende på luftfoto.
- 3) Huse, haver, befæstede veje, matrikulære veje, bygninger, søer og nåletræsholme over 100 m², skal ikke indtegnes.
- 4) 4. Indtegningen må ikke overlappe med markblokke, da Landbrugsstyrelsen skal sikre at der ikke forekommer dobbeltfinansiering.
- 5) 5. Du skal være opmærksom på, at der ikke forekommer dobbelt indtegning af polygoner.

Tilskud til ekstensiv skovdrift, skovgræsning og naturlig vandstand er arealbaserede, dvs. at der hvert år i en årrække udbetales støtte på grundlag af arealets størrelse, og det er derfor vigtigt at du indtegner præcis det areal, du søger tilskud til. Hvis der ikke er overensstemmelse mellem det indtegnede areal og det areal du har anført i ansøgningen, vil du få et høringsbrev fra os, hvor du bliver bedt om enten at nedskrive arealet i ansøgningen eller gøre din GIS-indtegning mindre.

Tilskud til rydning af uønsket opvækst, forundersøgelse og fysisk etablering af naturlig vandstand, forberedelse til skovgræsning og særlig indsats for arter er investeringsbaserede, hvilket betyder at der udbetales et engangstilskud.

Tilskud til bevaring af træer til naturligt henfald, indtegnes som hele det område, hvor der udpeges træer til naturligt henfald. Tilsvarende indtegnes den forventede placering og udbredelse af områder med etablering af naturlig vandstand. Den præcise position af træer til henfald og områder med vand kan indtegnes efter at der er givet tilsagn, men skal fremsendes senest ved anmodning om udbetaling af tilskuddet.

Alle træer, hegn mm. skal være let genfindelige i skoven, for at lette driften og opfylde forpligtelserne. Tilskudsarealer skal i ansøgningen og i anmodninger om udbetaling af tilskud være opgjort i hektar med to decimalers nøjagtighed. Bemærk, at ved afrunding til 2 decimaler, rundes der altid ned. Hegnslinjen skal i ansøgningen og anmodningen om udbetaling være opgjort i hele meter.

3.2 Kvittering for ansøgning

Du vil modtage en automatisk kvitteringsmail når styrelsen har modtaget din ansøgning. Hvis du har sendt din ansøgning og ikke modtaget et uddybende kvitteringsbrev med sagsnummer for ansøgningen inden for 6 uger, fra ansøgningsrundens lukkes, bør du kontakte styrelsen, for at sikre, at din ansøgning er modtaget i styrelsen.

3.3 Behandling af ansøgninger

Styrelsen kontrollerer, om alle nødvendige oplysninger indgår i ansøgningen, og om arealet overholder støtteberettigelseskriterierne og de forpligtigelser, som stilles til tilskuddet. Ved behov for supplerende oplysninger om ansøgningen, vil styrelsen kontakte dig eller din konsulent. Hvis en ansøgning er særlig mangelfuld, kan den ikke behandles, og vil blive returneret til dig uden videre behandling. Der henvises til afsnittet for tilladelser fra offentlige myndigheder og øvrig lovgivning.

3.4 Påbegyndelse af projekter og aktiviteter

Vær opmærksom på at du ikke må påbegynde projektet eller aktiviteten inden du har fået tilsagn om tilskud. Påbegyndelse af projektet eller aktiviteten betyder indgåelse af juridisk bindende kontrakter, køb af udstyr, tjenester eller start af anlægsarbejde eller lignende i forbindelse med projektet.

Køb af jord og forberedende arbejde såsom indhentning af tilladelser og gennemførelse af gennemførlighedsundersøgelser betragtes ikke som en påbegyndelse af projektet eller aktiviteten.

Kapitel 4

Hvad kan du få tilskud til?

Der gives tilsagn om tilskud til aktiviteter, som bevarer eller fremmer biodiversiteten på bestemte skovarealer. Der er mulighed for at kombinere flere biodiversitetsfremmende aktiviteter (se Tabel 4.1). Tilskudsordningen kan for samme arealer kombineres med tilskudsordningen for privat urørt skov som administreres af Miljøstyrelsen, såfremt de ansøgte aktiviteter understøtter formålet med urørt skov (se Tabel 4.1).

4.1 Skovgræsning inklusiv forberedelse

Du kan søge om arealtilskud til skovgræsning, hvis det konkret vurderes, at arealet har naturmæssigt gavn af græsningsdrift. Tilskud til forberedelse til skovgræsning er kun mulig i kombination med arealtilskud til skovgræsning. Der ydes kun tilskud til nødvendige hegnstyper. Der ydes alene tilskud til rydning af opvækst i hegnslinjen. Du skal være opmærksom på at du lever op til dyrevelfærdsloven og husdyrbrugloven.

4.2 Ekstensiv skovdrift

Du kan søge om arealtilskud til ekstensiv skovdrift, som omfatter naturlig foryngelse, begrænset jordbearbejdning, fremme af karakteristiske og hjemmehørende træarter og bevaring af dødt ved og evt. stævning.

4.3 Bevaring af træer til naturligt henfald

Du kan søge om tilskud til bevaring af 5-20 hjemmehørende træer pr. hektar til naturligt henfald. Træerne skal registreres med GPS-positioner og markeres fysisk, så de kan lokaliseres. Op til 25 % af de træer, der indgår i projektet må skades forsætligt og veteraniseres. Veteraniseringen kan foregå ved anvendelse af forskellige metoder, dog skal træerne forbliver stående. Maksimalt 50 % af de træer, der ansøges om tilskud til, må stå i de yderste 20 meter af skoven (skovbryn).

4.4 Naturlige vandstand, inklusiv forundersøgelse

Du kan søge om arealtilskud til naturlige vandstand, hvis det konkret vurderes, at arealet har naturmæssigt gavn af den hævede vandstand, herunder også tilgrænsende skovarealer, der bliver påvirket af hævet vandstand. Omfanget af påvirkningen skal være dokumenteret i en teknisk forundersøgelse, forinden der søges om udbetaling. Du kan søge om tilskud til forundersøgelse og den fysiske etablering af naturlig vandstand.

4.5 Rydning af uønsket opvækst

Du kan søge om tilskud til rydning af uønsket opvækst. Der gives kun tilskud til at bekæmpe arter der optræder invasivt se bilag 2. Arterne skal desuden udgøre en trussel mod Natura 2000 skovnaturtyper eller bevaringsværdige ege-krat.

Tilskud til rydning af uønsket opvækst kan søges til at fastholde små lysninger i skoven ved fortidsminder og småarealer som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, skovlovens § 28 eller lignende. Disse arealer skal være under tilgroning og ønskes holdt uden eller med spredt træbevoksning af hensyn til arealet som levested.

4.6 Særlig indsats for arter som er beskyttet efter EU's naturbeskyttelsesdirektiver

Du kan søge om tilskud til indsatser for Bilag IV arter både i og udenfor Natura 2000-områder, baseret på udtalelser fra relevante myndigheder. Du kan finde viden om eventuelle tiltag i DMU's rapport fra 2007 <https://www2.dmu.dk/Pub/FR635.pdf>

4.7 Tilskud der kan kombineres på samme areal

Tabel 4.1 Kombinationsmuligheder for tilskud baseret på aktiviteter med biodiversitet som formål.

Tilskudsbase- ret aktivitet	Skov-græs- ning	Ekstensiv skovdrift	Bevaring af træer	Naturlig vandstand	Rydning af uønsket op- vækst	Særlig ind- sats for arter
Skovgræsning		÷	+	+	+	+
Ekstensiv skovdrift			+	+	+	+
Bevaring af træer				+	+	+
Naturlig vand- stand					+	+
Rydning af uønsket op- vækst						+
Urørt skov (anden ord- ning)	+	÷	÷	+	+	+

* Der kan søges om kompensation af fakturabaserede udgifter, men ikke for tab af indkomst som allerede er dækket af areal-tilskud til anden aktivitet.

Der ydes ikke tilskud til aktiviteter der allerede er dækket af lignende tilsagn om tilskud med tilsvarende forpligtelser, fra anden offentlig myndighed.

Der ydes ikke tilskud til aktiviteter, der er pligt til at foretage i henhold til skovloven, anden lovgivning eller tinglyste servitutter. Det kan eks. være en fredning, en skovlovsaftale eller en beskyttelse af træbe-

voksede moser efter naturbeskyttelseslovens § 3. Der ydes ikke fuldt tilskud, hvis styrelsen vurderer, at en eksisterende beskyttelse af arealet delvist kan sidestilles med denne ordning.

Der kan ikke ydes tilskud til aktiviteter med tilskudsberettigede udgifter, der er påbegyndt, inden der er givet tilsagn om tilskud. Dette gælder forberedelse til skovgræsning, forundersøgelse, forberedelse og etablering af naturlig vandstand, rydning af uønsket opvækst og særlig indsats for arter.

Kapitel 5

Tilskuddets størrelse

5.1 Tilskudssatser

Tabel 2. Oversigt over tilskudssatserne for de forskellige tilskudsformer.

Tilskudsberettiget aktivitet	Tilskudssats	Udbetaling
Skovgræsning	1.480 kr./ha/år	Årligt tilskud i 5 år
Forberedelse til skovgræsning	100 % af de tilskudsberettigede udgifter, dog loft for hegn.	Engangsbetaling
Ekstensiv drift af skov med hjemmehørende træarter	800 kr./ha/år	Årligt tilskud i 20 år
– Gammel bøg og eg ¹⁾	450 kr./ha/år	Årligt tilskud i 20 år
– Øvrig løv ²⁾		
Bevaring af 5-20 træer pr. ha til naturligt henfald med dbh	35 kr./træ/år	Årligt tilskud i 20 år
> 25 - 50 cm	65 kr./træ/år	
> 50 - 75 cm	95 kr./træ/år	
> 75 cm, alle træarter udtagen eg	125 kr./træ/år	
> 75 cm, eg		
Naturlig vandstand	300 kr./ha/år	Årligt tilskud i 20 år
Forberedelse til naturlig vandstand (Forundersøgelse og fysisk etablering)	100 % af tilskudsberettigede udgifter	Engangsbetaling
Rydning af uønsket opvækst	100 % af tilskudsberettigede udgifter	Engangsbetaling
Særlig indsats for arter	100 % af tilskudsberettigede udgifter	Engangsbetaling

1) Eg og bøg ≥ 100 år. Bevoksningens overetage skal have et kronedække på mindst 30 % på tilsagnstidspunktet.

2) Eg og bøg < 100 år og øvrige løvskovsbevoksninger

Tilsagn til investeringstilskud skal udnyttes inden for 2 år fra tilsagnsdatoen. For tilskud til rydning af uønsket opvækst kan det aftales, at investeringstilskuddet skal udnyttes indenfor 5 år i de tilfælde hvor der stilles vilkår om, at rydningen skal foretages af flere omgange og over flere år. For forberedelse til skovgræsning skal investeringen opretholdes i 5 år fra udbetaling af aktiviteten. Det betyder at hegnet skal vedligeholdes, så det fortsat kan holde dyrene inde, ligesom evt. strømforsyning og vandforsyning fortsat skal være til stede.

Der ydes tilskud på op til 100 % til udgifter, der er direkte relateret til aktiviteten så som spændingsforstærkere, fang-fold, etablering af strømforsyning og vandforsyning. For hegn til forberedelse af skovgræsning ydes der maksimalt tilskud på 40 kr./m inklusiv hegnspassager (eksempelvis færste og låger), rydning af opvækst i hegnslinje og knusning af stød. Der skal sikres rimelige priser, og indhentes mindst 2 bindende tilbud på opgaven. I tilbuddene skal de enkelte aktiviteter prissættes særskilt med enhedspriser og omfang. Se bilag 5. Der er fastsat et minimumsbeløb på 10.000 kr. pr. ansøgning, hvorunder der ikke gives tilsagn.

Kapitel 6

Betingelser, du skal overholde

Der er en række betingelser, du skal opfylde, for at kunne opnå tilsagn og/eller bibeholde dit tilsagn, uden at tilskuddet bliver nedsat eller tilsagnet bortfalder. Betingelserne er opdelt i fire kategorier: a) Kriterier for støtteberettigelse, b) forpligtelser, c) andre forpligtelser og d) generelle betingelser.

Manglende overholdelse af betingelserne i de fire kategorier har forskellige konsekvenser for dit tilsagn om tilskud.

a) Kriterierne for støtteberettigelse er følgende:

- Projektarealet skal være minimum 0,50 hektar.
- Hovedtræarten på det enkelte projektareal skal være mindst 50 år. Dog kan dette kriterie fraviges ved tilskud til bevaring af træer til naturligt henfald, når arealet er med selvforyngelse, og de træer som der søges tilskud til, har en stammediameter på mindst 50 cm.
- Projektarealet vurderes at være overvejende bevokset med hjemmehørende træarter omfattet af bekendtgørelsens bilag 1.
- Der er eller bliver pålagt fredskovspligt på tilsagnsarealer med tinglysning af naturlig vandstand og træer til naturligt henfald.
- Tilsagnshaver skal eje investeringerne i projektet.
- Projektet etableres og aktiviteten gennemføres på tilsagnshavers eget areal.
- Projektarealet indeholder ikke huse, have, veje eller andre permanent ubevoksede arealer. Hertil kan der nævnes følgende eksempler: legepladser, parkeringspladser, lægge pladser og driftsbygninger.
- Projektarealet er beliggende i skov.

- Projektet eller aktiviteten vurderes at fremme eller bevare biodiversiteten samt sikre og fremme levesteder for truede skovtilknyttede arter.
- De tilskudsberettigede projektudgifter eller aktiviteter angår ikke et beløb, som er mindre end 10.000 kr.
- Ejeren af arealet har ikke indgået driftsoverenskomst med en offentlig myndighed eller modtager driftstilskud fra en offentlig myndighed.
- Der ydes ikke tilskud til at bekæmpe arter, som ejer i forvejen er forpligtet til at bekæmpe, eller til arealer, hvor ejer i forvejen har pligt til at rydde opvækst.

Manglende overholdelse af kriterier for støtteberettigelse medfører bortfald af hele dit tilsagn og tilbagebetaling af udbetalt tilskud.

Styrelsen kan også træffe afgørelse om bortfald af tilsagn og tilbagebetaling af tilskud, hvis du har givet urigtige, eller vildledende, eller fortiet oplysninger af betydning for sagens afgørelse eller hvis du ikke opfylder din oplysningspligt i henhold til reglerne i skovloven.

b) Forpligtelserne er følgende:

Tilskud til forberedelse af skovgræsning:

- Landbrugsstyrelsen kan ikke give tilsagn om tilskud til forberedelse af græsning, uden at der bliver indgået 5 års aftale på skovgræsning.
- Hegnstypen skal være egnet til de husdyrstyper, der skal græsse arealet.
- Hegnet skal vedligeholdes på en sådan måde, at det opfylder forpligtelsen om at holde græssende husdyr inde i skovgræsningen.

Tilskud til skovgræsning:

- Du er forpligtet til at arealet afgræsses i tilsagnsperioden og at græsningen sker med husdyr i form af kvæg, bison, får eller heste. Svin og geder kan kun undtagelsesvis anvendes efter godkendelse af Landbrugsstyrelsen.
- Der må ikke tilskudsfordres på arealet, og dyrene må ikke kunne tilgå tilskudsfoder uden for tilsagnsarealet.
- Græsningen skal foretages på helårsbasis og fremstå afgræsset i tilsagnsperioden. Hermed menes, at der er tegn henover arealet på, at der er forgået græsning på arealet. Formålet er at fremme diversitet i skovbunden fremfor ensartet fladebehandling.
- Vedrørende skovgræsning, kan der stilles vilkår om græsningstryk. Herunder af hensyn til sten- og jorddiger og beskyttede fortidsminder.
- Du kan dog for en periode suspendere græsningen af dyreværnsmæssige årsager, f. eks. i perioder hvor føde ikke er tilgængelig på arealet.
- Du skal desuden sikre, at skoven på skovgræsningsarealet drives som ved ekstensiv skovdrift, med undtagelse af forryngelses arealer.

Bemærk: Afbrydes afgræsningen skal du underrette Landbrugsstyrelsen umiddelbart herefter, – det vil normalt være samme dag, som du har hjemtaget dyrene. Underretningen kan være en mail til lbst@lbst.dk eller ringe til tlf. +45 33 95 80 00.

Tilskud til ekstensiv skovdrift:

- Tilsagnshaver skal sikre, at arealet forynges ved naturligt frøfald og at der ikke foretages supplerende såning og plantning.
- Tilsagnshaver skal sikre, at jordbunden er uforstyrret af maskinel påvirkning. Jordbunden må dog højst forstyrres på 1/3 af delarealet, herunder ved brug af jordbearbejdning eller kørsel i skovbunden med tunge maskiner, så jordbundsstrukturen ikke skades. Eventuel jordbearbejdning bør foretages stribevis og/eller punktvis.
- Tilsagnshaver skal ved driften af arealet sikre, at der ikke anvendes gødning, kemisk bekæmpelse eller kalkning på arealet og afvandingen af arealet må ikke øges. Der må ikke etableres nye grøfter eller dræn og eksisterende grøfter må ikke uddybes. Eksisterende grøfter må dog gerne vedligeholdes.
- Tilsagnshaver skal ved vedligeholdelsen af arealet sikre følgende:
 1. For arealer med Natura 2000 skovnaturtyper skal det dominerende kronedække af de karakteristiske træarter for skovnaturtypen, jf. bilag 3, bevares, når der fældes træer.
 2. For arealer, der ikke er Natura 2000 skovnaturtyper, skal de naturligt hjemmehørende træarter, jf. bilag 1, bevares på bekostning af øvrige træarter, når der fældes træer.
 3. Alt dødt træ, som findes på tilsagnstidspunktet skal bevares til naturligt henfald.
 4. Træer med hulheder (spættehuller og større hulheder) må ikke fældes.
- Landbrugsstyrelsen kan dispensere såfremt døde træer eller træer med hulheder udgør en sikkerhedsrisiko for mennesker eller bygningerne. Træerne skal i så fald efterlades på arealet til naturligt henfald. Læs mere om muligheden for at kontakte Landbrugsstyrelsen gennem dette link ([Link](#))
- Såfremt den naturlige foryngelse ikke indfinder sig efter 2 år fra frøfald, kan der dispenseres til såning eller plantning. Det skal i så fald foretages med hovedtræarterne i den oprindelige bevoksning med op til 10 % indblanding af øvrige hjemmehørende træ- og buskarter.
- Landbrugsstyrelsen kan fastsætte vilkår om anvendelse af mindre afdrifter, bevaring af træer til naturligt henfald og gentilplantning, hvis det ikke er muligt at forynge en konkret bevoksning i en naturlig foryngelse på projektarealet.
- Landbrugsstyrelsen kan fastsætte vilkår om foryngelse via stævning, hvis en bevoksning er egnet til stævning og vil have naturmæssig gavn af den.

Tilskud til bevaring af træer til naturligt henfald:

- Der skal bevares 5-20 levende træer pr. hektar til naturligt henfald. De træer, der udpeges, må ikke kunne udgøre en risiko for færdslen på stærkt befærdede veje og stier.
- Maksimalt 50 % af træerne på et ansøgt areal må stå i de yderste 20 m af skoven (skovbryn).

- Træerne skal have en diameter på mindst 25 cm i DBH og skal udgøre en del af kronetaget i bevoksnin-gen.
- Træerne skal være hjemmehørende (se bilag 1) og for Natura 2000-arealer skal de som udgangspunkt være hovedtræarter for skovnaturtypen.
- Træerne må ikke skades tilsigtet. Dog må op til 25 % af træerne i ansøgningen skades forsætteligt, for at fremskynde naturligt henfald. Det er vigtigt at de træer som veteraniseres forbliver stående ved udførelsen af den valgte veteraniseringsmetode.
- Træerne skal registreres med GPS-positioner og markeres fysisk, så de i hele den 20 årige periode kan genfindes i skoven. Valget af fysisk markering er op til ansøgeren, så længe træerne er til at finde i hele perioden.
- Hvis træerne, som skal bevares, falder ned over hegn, stier, veje, fortidsminder og lignende, må de skæres op i nødvendigt omfang for at kunne skubbes/trækkes til side, men alt træ skal efterlades på stedet til naturligt henfald.
- Hvis et træ eller dele af et træ udgør en sikkerhedsrisiko for mennesker eller bygninger, kan træet efter aftale med styrelsen fældes eller beskæres. Det er en betingelse af, at træet efterlades på stedet. Der bør generelt ikke udpeges træer til død og henfald, der vil kunne udgøre en risiko for færdslen på stærkt befærdede veje og stier. I tilfælde hvor det af skovejeren vurderes, at et træ/en gren ud til offentlig vej eller sti udgør en akut risiko, kan skovejeren tage telefonisk kontakt til styrelsen og indsende et situationsfoto, som viser fældningsbehov- og omfang. Styrelsen kan give umiddelbar dispensation på baggrund af en vurdering af sagen. Hvis det ikke er muligt at få umiddelbar kontakt til styrelsen skal der straks skriftligt søges om dispensation. Ansøgningen vedhæftes dokumentation af behovet for et akut indgreb.
- Tilsagnshaver skal ved anmodning om første udbetaling endvidere sikre, at indsende de registrerede GPS-positioner for de udpegede træer. Af registreringen skal det fremgå, hvilke træerne der forventes at blive skadet forsætteligt.
- Den tinglyste deklaration kan aflyses, når alle træerne er nedbrudte og ikke længere kan erkendes. Land-brugsstyrelsen kan aflyse den tinglyste deklaration når alle træer er nedbrudte og ikke kan erkendes. I det tilfælde, ophører servitutten vedrørende hvert enkelt træ når det er helt nedbrudt og ikke længere kan erkendes.
- Tilsagnshaver skal ved anmodning om første udbetaling endvidere sikre, at indsende de registrerede GPS-positioner for de udpegede træer. Af registreringen skal det fremgå, hvilke træerne der forventes at blive skadet forsætteligt.

Tilskud til naturlig vandstand inklusiv forberedelse:

- Aktiviteten skal helt eller delvist genskabe områdets naturlige vandstandsforhold, gennem at hæve vandstanden.
- Tekniske forundersøgelser skal omfatte undersøgelser, der beskriver tekniske og biologiske forhold af betydning for etablering af naturlige, hævet vandstand, herunder størrelse af det påvirkede areal, påvirkning af jordbundsforhold, topografi, beskyttede fortidsminder, flora og fauna, og evt. påvirkning af tilgrænsende områder. Den tekniske forundersøgelse skal resultere i et kort, der viser de foranstaltninger, der laves, herunder grøfter og dræn før og efter etablering af de ændrede vandstandsforhold.

- Tilsagnshaver skal sikre, at tilstanden af de hævede vandstandsforhold bevares og ikke aktivt ændres.
- For tilsagn om tilskud til etablering af naturlige vandstandsforhold skal tilsagnshaver efter anmodning om udbetaling og inden udbetaling af tilskud, sikre, at underskrive en servitut.

Tilskud til rydning af uønsket opvækst:

- Rydningen skal have til formål, at bekæmpe opvækst af arter, der opfører sig invasivt (bilag 2), og som udgør en trussel mod Natura 2000 skovnaturtyper og bevaringsværdige egekrat.
- Rydning må ikke negativt påvirke skovtilknyttede arter, der er beskyttet efter Habitatdirektivet (Bilag IV-arter), Fuglebeskyttelsesdirektivet eller arter på den danske rødliste.
- Der kan søges om tilskud til rydning af samme areal igen 5 år efter, at der sidst er blevet ydet tilskud til rydning.
- Vedrørende rydning, kan der stilles vilkår for at yde tilskud til rydning afhængig af lokaliteten og formålet med rydningen på det konkrete areal. Vilkår kan være:
 - Rydningen skal foretages på et bestemt tidspunkt på året.
 - Rydningen skal foretages af flere omgange og over flere år.
 - Anvendelse af bestemt metode.
 - Efterladelse eller fjernelse af det afskårne materiale fra arealet.

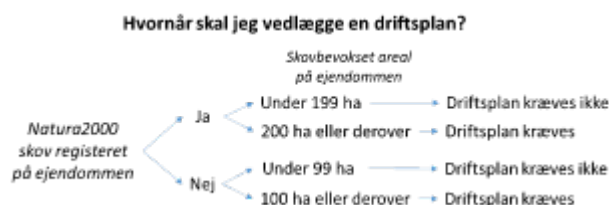
Tilskud til særlig indsats for arter:

- Der gives tilskud til målrettede indsatser for skovtilknyttede arter, som er beskyttet efter Habitatdirektivets bilag IV, Fuglebeskyttelsesdirektivet, eller skovtilknyttede arter optaget på den danske rødliste.
- Indsatsen skal bidrage til forbedring af levestederne for de konkrete arter. Dette kan for eksempel være etablering af mul kasser til Eremit.
- Arternes tilstedeværelse på det ansøgte areal skal kunne dokumenteres med eksempelvis udpegningsgrundlaget for et Natura 2000 område, udtalelse fra en kommune, organisation eller andre med kvalificeret kendskab til arternes levesteder.
- Der kan eksempelvis gives tilskud til veteranisering af træer til gavn for træboende arter, opsætning af redekasser for hasselmus eller flagermus.
- Der gives ikke tilskud til plantning for hasselmus, da dette er dækket af anden ordning.

c) Andre forpligtelser kan være følgende:

Styrelsen kan i et tilsagn fastsætte yderligere tilskudsvilkår med henblik på at opfylde til ordningens formål og hensynet til anden lovgivning.

For større ejendomme (over 200 ha for tilsagn hvor der indgår kortlagte Natura 2000 skovnaturtyper og over 100 ha for øvrige arealer) vil der i henhold til Landdistriktsforordningen blive stillet vilkår om, at der foreligger en driftsplan der indeholder nøglebiotopsregistrering, som f. eks. anvendes i forbindelse med bæredygtigheds certificering (PEFC el. FSC). Se nedenstående figur for nærmere forklaring.

d) De generelle betingelser er følgende:

- Du indsender indberetning om aktivitetens etablering eller igangsættelse inden for den frist, som styrelsen har anført i tilsagnet (senest 2 år efter tilsagnsdatoen).
- Du overholder din oplysningspligt (se nedenstående om oplysningspligt).
- Aktiviteten skal opretholdes, dvs. at aftalen om skov med biodiversitetsformål ikke må ændres.
- Orienteringspligt overfor styrelsen om forhold der vil have indflydelse på aktiviteter nu og fremover. Det er f.eks. foranstående ejerskifte forud for tinglysning, planlægning eller andre hændelser, der kan have indflydelse på overholdelsen af forpligtigelserne.

6.1 Tilladelser fra offentlige myndigheder og øvrig lovgivning

Det er tilsagnshavers ansvar at opnå de nødvendige tilladelser fra offentlige myndigheder inden udbetaling kan finde sted. Et tilsagn om tilskud erstatter således ikke myndighedsbehandlingen af en aktivitet efter gældende lovgivning, eksempelvis planloven, naturbeskyttelsesloven, vandløbsloven, habitatbekendtgørelsen m.v.

For projekter skal tilladelser og dispensationer fra offentlige myndigheder vedhæftes udbetalingsansøgningen.

For aktiviteter skal tilladelser og dispensationer fra offentlige myndigheder vedhæftes i forbindelse med første udbetalingsansøgning.

Hvis der er behov for en dispensation og denne ikke er afgjort, inden ansøgningsfristen, kan behandling af tilskuds-sagen og dispensationsansøgningen ske samtidigt. I dette tilfælde skal kopi af dispensationsansøgningen inkl. kortbilag vedhæftes tilskudssagen.

For stævning og skovgræsning vil det kræve dispensation fra skovlovens § 9, nr. 1, hvis mere end 10 % af et fredskovspligtigt areal skal drives med stævning eller skovgræsning. Dispensationsansøgning skal i sådanne tilfælde vedlægges ansøgningen om tilskud, hvorefter der sker samtidig behandling.

Særligt for Natura 2000-områder: I forbindelse med tilskudsaktiviteten 'Ekstensiv skovdrift' skal både stævning og mindre renafdrift ved etapevis gentilplantning anmeldes til Miljøstyrelsen jf. Anmeldeordning Natura 2000 - fredskovsarealer.

Særligt for hensyn til beskyttede og fredede fortidsminder i skov: Plejepligten for fortidsminder tilsidesættes ikke ved tilsagn om tilskud. Det præciseres desuden, at muligheden for opskæring og flytning af naturligt henfaldene træer også gælder for henfald af træ på fortidsminder, således at tilskudsordningen ikke forhindrer opfyldelse af plejepligten.

Der må fortsat gerne drives jagt på arealet, hvis dette er lovligt og tilladt. Arealet skal fortsat være tilgængeligt for offentligheden i overensstemmelse med naturbeskyttelseslovens bestemmelser.

6.2 Hensyn til kulturarven

Slots- og kulturstyrelsen er myndighed på beskyttede diger og fortidsminder og skal i forbindelse med ansøgningen om tilskud til skov med biodiversitetsformål, modtage dokumentation på at de beskyttede fortidsminder der er på arealet og omkring, ikke bliver påvirket. Dette gælder især ved aktiviteter som græsning, naturlig vandstand og vandføring i eller omkring de beskyttede fortidsminder. Alle ændringer i de beskyttede fortidsminder forudsætter en dispensation fra museumslovens bestemmelser.

I forbindelse med skovgræsning og tilstedeværelsen af beskyttede fortidsminder bør der vedlægges en redegørelse for valg af dyr, græsningstryk og en handleplan for sikring af fortidsminderne f. eks. gennem frahegning, overvågning eller adfærdsregulerende pleje.

Hvis du er i tvivl om hvilke beskyttede fortidsminder der er på og omkring arealet, kan du søge denne information på Danmarks Arealinformation. (Tilgå linket her: <https://arealinformation.miljoeportal.dk/html5/index.html?viewer=distribution>, vælg laget: fredning og kulturarv (fra SLKS))

6.3 Tinglysning

Aftaler om træer til naturligt henfald og naturlig vandstand tinglyses på ejendommen. Ved tinglysningen bruges det digitale kort, som er indsendt med ansøgningen, eller senere godkendte ændringer og indberetninger af træpositioner, samt ejeren af ejendommens CPR-nummer eller CVR-nummer. Styrelsen afholder udgifter til tinglysning. Tinglysningen foretages først, når der er anmodet om udbetaling af 1. årlige udbetaling af tilskuddet.

6.4 Fredskovspligt

Hvis skoven ikke allerede er pålagt fredskovspligt, skal arealer med tinglyste aktiviteter (naturlig vandstand og træer til naturligt henfald) pålægges fredskovspligt efter skovlovens § 4. Det betyder, at arealet fremover skal opfylde skovlovens bestemmelser. Fredskovspligten er bindende og det er som udgangspunkt ikke muligt at komme ud af fredskovspligten, selv om tilskud eventuelt opgives eller tilbagebetales. Hvis der er småbiotoper som mindre træbevoksninger, heder, moser, overdrev, ferske enge, fortidsminder og lignende på tilsagnsarealet, skal disse småbiotoper indgå i det fredskovspligtige areal. Vi gør opmærksom på at det er Miljøstyrelsen der er myndighed på Skovloven.

6.5 Oplysningspligt

Hvis styrelsen forlanger det, skal du afgive en erklæring til styrelsen om, hvorvidt betingelserne for tilsagn om tilskud fortsat opfyldes.

Du har også pligt til at give styrelsen skriftlig meddelelse om forhold, der kan medføre bortfald af tilsagn, nedsættelse eller tilbagebetaling af tilskuddet. Er du i tvivl om, hvorvidt du har pligt til at oplyse om forhold af betydning for din aktivitet, bør du henvende dig til styrelsen.

Når din indberetning er indsendt er oplysningerne bindende og danner grundlag for kontrol. Hvis forholdene ændre sig skal du give styrelsen skriftlig besked med det samme.

Du er pligtig til at fremvise faktura, regnskab m.v. hvis styrelsen forlanger det, uanset om der er konstateret en overtrædelse af aftalen.

6.6 Skiltning

Det er et krav i EU-reglerne¹, at du som modtager af tilskud skal oplyse offentligheden om projekter, der får støtte under landdistriktsprogrammet (LDP). Det kalder vi ”skiltning”. I skal skilte i hele projektperioden. Der er tre forskellige former for skiltning:

1. Skiltning ved brug af et fysisk skilt
2. Skiltning i kommunikations- og informationsmateriale
3. Skiltning på en erhvervsmæssig hjemmeside.

I det følgende kan du læse mere om de forskellige former for skiltning, samt generelle krav til hvornår og hvordan du skal skilte. Til sidst kan du læse om, hvor du kan finde påkrævede logoer og tekst, dokumentation af korrekt skiltning og nedsættelse af jeres tilskud, hvis du ikke skilte korrekt.

6.6.1 Skiltning med et fysisk skilt

Kravene til skiltning ved brug af et fysisk skilt afhænger af tilskuddets størrelse.

Projektet <u>ikke</u> overstiger 375.000 kr.	Hvis den samlede offentlige støtte (både EU og national) ikke overstiger 375.000 kr. er I ikke forpligtiget til at skilte ved brug af et fysisk skilt.
Projektet overstiger 375.000 kr.	Hvis den samlede offentlige støtte (både EU og national) overstiger 375.000 kr., er I forpligtiget til at skilte ved brug af et fysisk skilt i projektperioden. Det vil sige fra den dag I får tilsagn, til den dag I modtager slutudbetalingen.
Projektet overstiger 3.750.000 kr.	Hvis den samlede offentlige støtte (både EU og national) overstiger 3.750.000 kr., er I forpligtiget til at skilte ved brug af et fysisk skilt i både projektperioden og opretholdelsesperioden. Projektperioden gælder fra den dag I får tilsagn, til den dag

	I modtager slutudbetalingen. Opretholdelsesperioden fremgår af dit tilsagn, og dækker over en periode efter projektperioden.
--	--

6.6.2 Krav til skiltning i projektperioden ved brug af et fysisk skilt

Skiltning i projektperioden (både for tilskud over 375.000 kr. og 3.750.000 kr.) ved brug af et fysisk skilt skal opfylde følgende krav:

- Den Europæiske Unions logo skal fremgå (EU-flaget).
- Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri logo skal fremgå.
- Andre logoer skal fremgå, hvis ordningen foreskriver dette.
- Følgende tekst skal fremgå: "Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne: Danmark og Europa invester i landdistrikterne".
- Titlen på projektet skal fremgå.
- En kort beskrivelse af projektets formål skal fremgå.
- Informationerne skal udgøre som minimum 25 % af skiltets samlede areal.
- Skiltets størrelse skal som minimum være A3.
- Skiltet må gerne være af midlertidig karakter, fx i form af en plakat.
- Skiltet skal være vind- og vejrbestandigt, især ved udendørs placering.
- Skiltet skal placeres på et sted, der er klart synligt for offentligheden. Dækker projektet kun en del af skoven, kan det fx være ved en skovvej/sti, der fører publikum forbi projektet. Er det en af de større ansøgninger / et projekt med mange aktiviteter i skoven, kan det være på en p-plads eller en skovvej/sti, der fører ind i skoven.

6.6.3 Krav til skiltning i opretholdelsesperioden ved brug af et fysisk skilt

Skiltning i opretholdelsesperioden (kun for tilskud over 3.750.000 kr.) ved brug af et fysisk skilt skal opfylde følgende krav:

- Den Europæiske Unions logo skal fremgå (EU-flaget).
- Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri logo skal fremgå.
- Andre logoer skal fremgå, hvis ordningen foreskriver dette.
- Følgende tekst skal fremgå: "Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne: Danmark og Europa invester i landdistrikterne".
- Titlen på projektet skal fremgå.
- En kort beskrivelse af projektets formål skal fremgå.

- Informationerne skal udgøre som minimum 25 % af skiltets samlede areal.
- Skiltets størrelse skal som minimum være A3.
- Skiltet skal være af permanent karakter, fx i form af en plade eller en tavle.
- Skiltet skal være vind- og vejrbestandigt, især ved udendørs placering.
- Skiltet skal placeres på et sted, der er klart synligt for offentligheden. Dækker projektet kun en del af skoven, kan det f.eks. være ved en skovvej/sti, der fører publikum forbi projektet. Er det en af de større ansøgninger / et projekt med mange aktiviteter i skoven, kan det være på en parkeringsplads eller en skovvej/sti, der fører ind i skoven.
- Skiltet skal være opsat senest tre måneder efter I har modtaget slutudbetalingen (projektperiodens ophør).
- Skiltet skal opretholdes på samme placering i hele opretholdelsesperioden. Opretholdelsesperioden fremgår af jeres tilsagn.

6.6.4 Krav til skiltning på erhvervsmæssig hjemmeside

En erhvervsmæssig hjemmeside er en hjemmeside med et kommercielt formål – fx salg af kød eller reklame for en gårdbutik i tilknytning til din bedrift. Der er ikke krav om, at I skal have en erhvervsmæssig hjemmeside. Hvis der er en direkte sammenhæng mellem projektet, der ydes tilskud til, og den eventuelle erhvervsmæssige hjemmeside, er I forpligtet til at skilte. Dette er et krav, uanset tilskuddets størrelse. Det er ligeledes et krav at I skilter i hele projektperioden.

De enkelte kommuners og Naturstyrelsens hjemmeside anses som udgangspunkt ikke for at være en erhvervsmæssig hjemmeside, da formålet med hjemmesiden er udøvelse af myndighedsvirksomhed. Dog skal offentlige myndigheder informere i overensstemmelse med nedenstående retningslinjer, såfremt der er en omtale af projektet på hjemmesiden. Informationen skal placeres sammen med omtalen af projektet. Det behøver ikke stå på alle sider, eller på forsiden. Dette gælder uanset omfanget af omtalen.

Hvis I har et websted til erhvervsmæssig brug, eller informere om projektet på andet medie, hvor der er sammenhæng mellem webstedet og støtten (fx omtale af projektet), skal I, i løbet af projektperioden informere på følgende måde:

- Den Europæiske Unions logo skal fremgå (EU-flaget).
- Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri logo skal fremgå.
- Andre logoer skal fremgå, hvis ordningen foreskriver dette.
- Følgende tekst skal fremgå: ”Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne: Danmark og Europa invester i landdistrikterne”.
- Titlen på projektet skal fremgå.
- En kort beskrivelse af projektets formål skal fremgå.

- Følgende hyperlink til Kommissionens websted for Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne skal fremgå: EU-kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne
- Informationerne skal udgøre som minimum 25 % af det samlede areal, og placeres på webstedets forside, med mindre det giver bedre mening at placere på en underside.
- Kort beskrivelse af projektet
- EU-logo (samme EU-logo, som angivet i skilteskabelonen)
- Erklæring om at: ”Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne: Europa og Danmark investerer i landdistrikterne”

6.6.5 Hvor finder I logoer og tekst?

I kan finde de påkrævede logoer og tekst samt skilteskabelon under den pågældende ordning i Tilskudsguiden på Landbrugsstyrelsens hjemmeside ved at følge linket ”Krav til information om tilskud” <http://lbst.dk/tvaergaaende/eu-reformer/landbrugsreformen-2014-2020/landdistriktsprogrammet-2014-2020/krav-til-information-om-tilskud-skiltning/>

I skal dokumentere, at I har skiltet korrekt

Når I søger om udbetaling, skal I dokumentere, at I har skiltet korrekt. Kravene for de forskellige typer af skiltning fremgår af nedenstående.

Dokumentation af korrekt skiltning ved brug af et fysisk skilt

I skal indsende dokumentation af skiltningen ved brug af et fysisk skilt i form af to fotos. Det ene skal vise, hvad der står på skiltet, mens det andet skal vise, hvor skiltet er placeret.

Skiltning bliver også kontrolleret i forbindelse med afsyningen eller den fysiske kontrol. Hvis skiltet ikke er tilstede på afsyningen eller den fysiske kontrol, vil det blive noteret som en fejl.

I opretholdelsesperioden kan du blive udtaget til en efterfølgende fysisk kontrol. Hvis der er krav om skiltning i opretholdelsesperioden, skal skiltet være til stede ved den fysiske kontrol og leve op til reglerne ovenfor.

Dokumentation af korrekt skiltning for en erhvervsmæssig hjemmeside

I skal indsende dokumentation af skiltningen på en erhvervsmæssig hjemmeside, enten i form af angivelse af websted eller screendumps heraf.

6.6.6 I kan få nedsat dit tilskud, hvis I ikke skilter korrekt

Hvis I ikke skilter korrekt, nedsætter vi jeres tilskud. Nedsættelsen er 1 procent af det samlede tilskud (EU og nationale midler), som vi udbetaler, dog maks. 50.000 kr. Vi trækker beløbet fra dit tilskud, inden vi udbetaler.

Eksempler på ukorrekt skiltning

- Det fysiske skilt er ikke sat op på et tilstrækkeligt synligt sted
- Teksten er ikke læsbar
- EU-logoet mangler, eller er ikke i mindst et A3 format
- Hvis de påkrævede logoer og tekst ikke er på din hjemmeside, er skiltningen heller ikke korrekt

Kapitel 7

Afgørelse om tilsagn om tilskud eller afslag

Når styrelsen har behandlet din ansøgning og truffet beslutning om, hvorvidt du får tilsagn om tilskud eller afslag på din ansøgning, sendes afgørelsen til dig.

Hvis du får tilsagn om tilskud, sender styrelsen et tilsagnsbrev, hvorefter det fremgår, hvad der er gældende for dit tilsagn.

Der kan gives afslag eller delvist afslag til ansøgninger, hvis styrelsen vurderer, at:

- Ansøgningen ikke lever op til støtteberettigelseskriterierne.
- Aktiviteterne ikke opnår prioritering i henhold til den økonomiske ramme.

Hvis du får delvist tilsagn om tilskud, indeholder tilsagnet desuden en begrundelse for de dele af ansøgningen, som styrelsen ikke har fundet tilskudsberettiget samt henvisning til lovgrundlag.

Hvis du får afslag på din ansøgning, sender styrelsen et afslagsbrev med en begrundelse med henvisning til lovgrundlaget, der gælder for afslaget.

7.1 Prioritering af ansøgninger

Ansøgninger, der opfylder kriterierne for støtteberettigelse, vil blive prioriteret i forhold til areal med Natura 2000 skovnaturtyper og deres tilstandsklasser, samt arealer med $HNV \geq 8$ eller biotopregistrerede arealer (se tabel 7.1).

Indenfor hver kategori i tabel 7.1 prioriteres ansøgningerne efter areal i faldende rækkefølge.

Point tildeles ud fra følgende kriterier:

Point

Arealer, som indeholder 50 % eller mere Natura 2000 skovnaturtyper	8
Arealer, som indeholder mindre end 50 % Natura 2000 skovnaturtyper	4
Skov med kortlagt HNV, som har en naturværdiscoré på 8 eller mere, eller skov, hvor der er registreret særlige værdier ved biotopregistrering.	2
Skov med kortlagt HNV, som har en naturværdiscoré på mindre end 8.	1
Anden skov, der ikke indeholder Natura 2000 skovnaturtyper, HNV skov eller skov, hvor der er registreret særlige værdier ved biotopregistrering.	0

Tabel 7.1 Prioriteringspointsystem

Der vil blive lagt vægt på andelen af værdifuld skov som indgår i ansøgningen. Ved pointlighed mellem to eller flere ansøgninger prioriteres projekter og aktiviteter på fredskovsarealer forud for ikke-fredskovsarealer. I tilfælde af fortsat pointlighed prioriteres projekter med størst arealandel naturmæssig værdifuldskov. Ved fortsat lighed prioriteres areal i faldende rækkefølge.

Såfremt en ansøgning efter prioritering ikke kan rummes inden for beløbsrammen, men hvor beløbsrammen ikke er brugt, kan styrelsen give en ansøger tilbud om tilpasning af ansøgning i forhold til den resterende beløbsramme.

Kapitel 8

Anmodning om tilskud

8.1 Anmodning om engangstilskud

Anmodning om udbetaling af engangstilskud skal ske hos Landbrugsstyrelsen, Tønder, naturoglandbrugsudvikling@lbst.dk. Det vil fremgå af tilsagnsbrevet, hvordan der skal anmodes om udbetaling af engangstilskud og hvilke oplysninger, der skal vedlægges anmodningen.

Når der skal anmodes om udbetaling på hegn, skal Landbrugsstyrelsen have modtaget en retvisende opmålingen, som bør være foretaget af en GPS med datakorrektion, så den opnår en nøjagtighed, hvor arealet kan opmåles med en nøjagtighed på 0,01 ha.

8.2 Anmodning om årlige tilskud

Første gang der skal anmodes om tilskud til udbetaling af træer til naturligt henfald, skal Landbrugsstyrelsen modtage en liste med angivelse af træart, diameter og positioner (UTM/EUREF89). Bemærk, at der ikke kan udbetales tilskud til flere eller større træer end der er givet tilsagn til.

Anmodning om udbetaling af de flerårige rateudbetalte tilskud skal ske via styrelsens Fællesskema. Udbetaling af tilskuddet foretages af styrelsen. Hvis tilsagnshaver ikke er oprettet som bruger i Fællesskema-

et skal dette gøres inden Fællesskemaet kan udfyldes. På Styrelsens hjemmeside findes en vejledning til at komme godt i gang med 'Tast Selv'.

Anmodning om udbetaling i Fællesskemaet skal ske inden for den frist som Styrelsen har anført i tilsagnsbrevet i henhold til reglerne i bekendtgørelse om markblok, elektronisk fællesskema og elektroniske tilsagnsskemaer. Anmodning i Fællesskemaet er samtidig erklæringen om, at betingelserne for tilsagnet er overholdt.

Såfremt anmodning om første udbetaling af et årligt tilskud, ikke er indsendt indenfor fristen fastsat i tilsagnet, afsluttes sagen uden yderligere varsel.

Efter første anmodning skal der hvert år anmodes om udbetaling af tilskud i Fællesskemaet i hele tilsagnets periode. Hvis der et år ikke anmodes om det årlige tilskud i Fællesskemaet, bortfalder den pågældende udbetaling.

Fristen for indsendelse af Fællesskema fremgår af Styrelsens hjemmeside. Hvis fristen overskrides, reduceres årets udbetaling eller bortfalder helt. Vejledning omkring fristoverskridelse, og generelt til anmodning om skovtilsagn findes på Styrelsens hjemmeside.

Bemærk, at Fællesskemaet skal indsendes med den bruger-ID, der svarer til tilsagnshaver, registreret hos Styrelsen. Dvs. at det skal være samme CVR-nr. eller CPR-nr., der står som tilsagnshaver. Det er ikke muligt at bortforpagte et tilsagn om tilskud.

8.3 Tinglysning

Aftaler om ændret vandstand og bevaring af træer til naturligt henfald på ejendommen er varige, og vil blive tinglyst på ejendommen. Tinglysningsprocessen for træer til naturligt henfald og etablering af naturlig vandstand igangsættes først, når der er anmodet om udbetaling i Fællesskemaet, med mindre andet fremgår af tilsagnet. Tilskuddet kan ikke udbetales før, der er foretaget tinglysning. Det samme gælder for pålæggelse af fredskovspligt. Disse forpligtigelser vil følge ejendommen ved ejerskifte. Aftalerne er først bindende for dig og fremtidige ejere, når du selv har underskrevet tinglysningen og aftalerne er endeligt tinglyst.

Kapitel 9

Klageadgang

Afgørelser efter bekendtgørelsen om skov med biodiversitetsformål kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet efter reglerne i lovens § 62 og § 63. Klagen skal indgives skriftligt til Landbrugsstyrelsen og skal være indgivet senest 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Kapitel 10

Hvis du vil ændre noget i dit projekt

Inden du anmoder om udbetaling af dit projekt tilskud, kan du søge om ændring af dine aktiviteter.

Landbrugsstyrelsen kan efter skriftlig ansøgning godkende ændringer af et projekt, såfremt ændringen er i overensstemmelse med kravene til projektet, og projektet efter ændringen ville være blevet prioriteret på ansøgningstidspunktet. Ansøgning om ændring af et projekt skal godkendes af Landbrugsstyrelsen, inden ændringen må sættes i gang, og den skal være modtaget i Landbrugsstyrelsen senest to måneder før den dato, hvor projektet senest skal være afsluttet.

Tilsagnsbeløbet kan ikke forhøjes i forbindelse med ændring af et projekt.

Din ansøgning skal indeholde beskrivelse af ændringen, begrundelse for og bemærkninger til ændringen. Ændringer kan medføre, at der skal gennemføres en ny vurdering af tilskudsaftalen. Hvis ændringen medfører, at der skal rettes i indtegningen af tilskudsarealet, skal du kontakte Landbrugsstyrelsen,

naturoglandbrugsudvikling@lbst.dk for at få mulighed for at redigere dine indtegninger.

Alle ændringer skal godkendes af styrelsen, inden du sætter ændringen i gang. Det betyder også, at ændringer ikke kan godkendes med tilbagevirkende kraft. Du skal derfor hele tiden være opmærksom på, om aktiviteter forløber som de skal, eller om du har behov for at søge om en ændring, så ændringerne kan iværksættes fremadrettet efter styrelsens godkendelse.

Styrelsen kan godkende dit ønske om at ændre en aktivitet på betingelse af, at ændringen efter styrelsens vurdering er i overensstemmelse med formålet i tilskudsordningen.

Ændringer til etablering af naturlige vandstandsforhold og træer til naturligt henfald, er ikke mulige at indsende, efter tinglysningen er fortaget.

Når din ansøgning om ændring er behandlet, og styrelsen har truffet afgørelse, får du meddelelse om den endelige afgørelse.

Når indberetningen er indsendt, må der ikke foretages ændringer i forhold til betingelserne i tilsagnet.

10.1 Forsinkelse

Hvis du ikke kan overholde fristen for igangsætning af en aktivitet, kan du skriftligt ansøge styrelsen om dispensation til forlængelse. Forsinkelser vil oftest skyldes, at den aftalte forberedelse til skovgræsning eller etablering af naturlig vandstand ikke kan nås.

Ansøgning om forlængelse af projektperioden skal være modtaget i Landbrugsstyrelsen senest 10 dage før den dato, hvor projektet senest skal være afsluttet. Ændring af projektets slutdato kan godkendes af Landbrugsstyrelsen, dog ikke ud over den 31. december 2024.

Din ansøgning om forlængelse af indberetningsfristen skal indeholde følgende oplysninger:

- Kort redegørelse for årsagen til, at aktiviteten er forsinket og ikke kan indberettes indenfor fristen i tilsagns-brevet.
- Angivelse af dato for, hvornår aktiviteten kan indberettes.
- Begrundet redegørelse for, hvordan aktiviteten realistisk kan gennemføres inden for den forlængede periode.

Styrelsen vil på den baggrund vurdere, om der er grundlag for at meddele dispensation til forlængelse af indberetningsfristen.

Kapitel 11

Overdragelse af tilsagn

Styrelsen kan efter ansøgning tillade, at tilsagn om tilskud der endnu ikke er indberettet, overdrages til en ny ejer af arealet. Den der får overdraget tilsagnet, overtager alle rettigheder og forpligtelser efter tilsagnet.

Ved salg af arealet til en offentlig myndighed eller andre, der ikke opfylder betingelserne for at få tilskud, bortfalder tilsagnet helt. Der vil ikke blive stillet krav om tilbagebetaling af de allerede udbetalte tilskud, hvis en ny ejer ikke kan eller ikke ønsker at overtage tilsagnet.

Der skal til brug for ejerskifte udfyldes et skema (ejerskifteerklæring), der kan findes på Landbrugsstyrelsens hjemmeside.

Ansøgning om ændring af tilsagnshaver skal sendes hurtigst muligt og skal være modtaget i styrelsen straks efter den kommende, nye tilsagnshaver har underskrevet skemaet. Styrelsen skal påse rette ejerforhold inden udbetaling. Den nye ejer har først ret til at indberette og modtage udbetalingen, når ejerskifteerklæringen er modtaget og godkendt af styrelsen. Overdragelsen kan ikke godkendes med tilbagevirkende kraft.

Det er vigtigt at bemærke, at der alene gives tilsagn til ejeren. Derfor skal der være overensstemmelse mellem den, der er registreret som tilskudshaver, og den der er ejer iht. Tingbogen (CVR-nr. henholdsvis CPR-nr.).

Ved dødsfald falder tilskudssager, der endnu ikke er indberettet, som udgangspunkt bort. Der accepteres ikke indberetninger fra et dødsbo. Der udbetales kun til et dødsbo, hvis indberetningen er modtaget før dødsdato og den administrative kontrol er udført uden bemærkninger. Hvis der er to eller flere ejere og den ene dør, afventes bobehandlingen, hvorefter der enten er et ejerskifte, eller den anden ejer står som eneejer af arealet.

Kapitel 12

Udbetaling af tilskud

Tilskuddene efter denne ordning indeholder både årlige tilskud og éngangstilskud, og udbetalingen sker efter to forskellige regelsæt. Disse to forskellige typer er beskrevet i afsnittene nedenfor.

Alle tilskud udbetales til tilsagnshavers NemKonto. Der kan efter konkret aftale foretages transport i tilskud – dvs. udbetalinger på en sag kan omdirigeres til en anden end tilsagnshaver. Kontakt Styrelsen, naturoglandbrugsudvikling@lbst.dk for nærmere oplysning herom. Støttemodtagere og støttebeløb vil blive offentliggjort efter reglerne i Landdistriktsforordningen.

Der foretages administrativ kontrol inden udbetaling af tilskud. For investeringstilskud gennemføres en afsyning som en del af den administrative kontrol. 5% udtrækkes til fysisk kontrol i stedet for afsyning.

Arealtilskud kan udtages til fysisk kontrol i forbindelse med den koordinerende arealkontrol. Det er en betingelse for udbetaling af tilskud, at arealet har været udnyttet efter reglerne i tilsagnet i hele tilsagnsperioden.

12.1 Udbetaling af arealtilskud

For følgende foranstaltninger udbetales tilskuddet årligt:

- Ekstensiv drift af skov med hjemmehørende træarter
- Skovgræsning
- Bevaring af træer til naturligt henfald
- Naturlig vandstand

Udbetaling af årlige tilskudsrunder sker på baggrund af de årlige anmodninger om tilskud.

Eksempel:

Der er givet tilsagn til ekstensiv drift af gammel bøgeskov på 3,00 ha i 20 år og bevaring af træer til naturligt henfald (12 stk. pr. ha). Tilsagnet lyder årligt på 800 kr. pr. ha for ekstensiv skov og 65 kr. pr. træ (51-75 cm dbh).

Det giver et samlet tilskud på 4.740 kr. årligt som skal søges i fællesskemaet hos Landbrugsstyrelsen og derefter udbetales til tilsagnshavers NemKonto.

Beløbet er fremkommet som flg. :

3,00 ha til 800 kr./ha 2.400 kr.

36 stk. træer til 65 kr./stk. 2.340 kr.

I alt 4.740 kr.

Du har pligt til at opretholde aftalen om tilskud til skov med biodiversitetsformål, så længe du anmoder om tilskud på aftalen.

12.2 Udbetaling af investeringstilskud - efter faktura

For følgende foranstaltninger udbetales tilskuddet på én gang:

- Rydning af uønsket opvækst
- Etablering af naturlig vandstand (forundersøgelse og fysisk etablering)
- Forberedelse til skovgræsning
- Særlig indsats for arter

Styrelsen udbetaler tilskuddet på grundlag af en opgørelse af de betalte tilskudsberettigede udgifter – se bilag 5. Opgørelsen skal udspecificeres i aktiviteter og omfang, eksempelvis udgiften til opsætning af hegn og rydning i forbindelse med etablering af hegn, udgift til rydning af uønsket opvækst mm. Udgifterne skal kunne dokumenteres og der gives ikke tilskud til en række udgifter, der fremgår af bilag 5.

Eksempel:

Der er givet tilsagn til forberedelse af skovgræsning med 1.000 meter kreaturhegn. Tilsagnet til hegn lyder på i alt 25.000 kr., svarende til det billigste af 2 bindende tilbud på etableringen. Ved anmodning om tilskud fremgår det, at den faktiske længde af hegnet var 900 meter. Tilskuddet bliver derfor reduceret til 22.500 kr. uanset at fakturaen for etableringen er højere.

Såfremt forundersøgelsen af etablering af naturlig vandstand medfører, at der ikke kan etableres naturlige vandstandsforhold, er udgifterne til forundersøgelse fortsat støtteberettigede.

12.3 Betingelser for udbetaling af investeringstilskud

Det er en betingelse for udbetaling:

- At de nødvendige tilladelser for aktiviteter foreligger
- At anmodning om udbetaling indeholder de oplysninger og er vedlagt de bilag, som styrelsen forlanger til brug for beregning og udbetaling af tilskud,
- At alle udgifter er afholdt i overensstemmelse med tilsagn,
- At alle udgifter er afholdt i perioden mellem tilsagn og frem til den dato, hvor aktiviteten senest skal være afsluttet.
- At alle afholdte udgifter opfylder kravene for betalingsdokumentation, udbetalingsanmodningen med tilhørende originale regnskabsbilag skal være tilgængelig i mindst 5 år fra datoen for udbetaling af tilskud. Det samme gælder tilsagnsbrev, tilladelser og anden dokumentation for projektet.

Når der ønskes udbetaling af arealtilskud, er det en betingelse at der er foretaget tinglysning af træer til naturligt henfald og etablering af naturlig vandstand.

12.3.1 Krav til betalingsdokumentation

Betalingsdokumentationen skal vise, at en betaling er sket til den leverandør, der har udstedt fakturaen. Betalingsdokumentationen kan være i form af et bilag for bankoverførsel eller oplysninger fra din netbank. Det er vigtigt, at din betalingsdokumentation indeholder nogle specifikke oplysninger, om hvem der har modtaget din betaling.

Betalingsdokumentation skal indeholde:

- Dine bankoplysninger og kontooplysninger
- Dato på betaling
- Betalings ID – fakturaudsteders kontonummer
- Overført beløb

12.4 Indberetning af tilskud til SKAT

Styrelsen indberetter udbetalt tilskud til SKAT. Hvis en ansøger ønsker afklaring om beskatning af et tilskud inden modtagelse af tilskuddet, kan ansøgeren anmode SKAT om at afgive et bindende svar. Det koster et mindre gebyr at få et bindende svar. Læs mere på www.skat.dk. Fradragsregler følger de til enhver tid gældende regler i skattelovgivningen.

12.5 Registrering i statsstøtteregetret

Fra 1. juli 2016 er styrelsen forpligtiget til at registrere statsstøtte i Statsstøtteregetret. Det vedrører støtte på over 500.000 €, svarende til ca. 3,5 mio. kr. Du skal som støttemodtager være bekendt med denne offentliggørelse i Statsstøtteregetret.

Kapitel 13

Nedsættelse og tilbagebetaling af tilskud og bortfald af tilsagn

Manglende overholdelse af forpligtelser kan medføre nedsættelse og tilbagebetaling af tilskuddet og kan betyde bortfald af et tilsagn. Hvis det viser sig, at støttemodtager har afgivet urigtige eller vildledende oplysninger eller der foreligger andre forhold, der gør, at tilsagn og/eller udbetaling af tilskud er sket på et forkert grundlag, kan styrelsen kræve tilskud helt eller delvist tilbagebetalt eller lade tilsagn helt eller delvist bortfalde. Overtrædelse af bekendtgørelsen kan medføre straf.

13.1 Udbetaling af investeringstilskud

Hvis det beløb, du anmoder om via din indberetning, eller har fået udbetalt, overstiger det beløb, du er berettiget til med under 10 %, udbetaler styrelsen det beløb, som du er berettiget til, eller kræver det uberettigede beløb tilbage, hvis alle øvrige betingelser er opfyldt. Hvis det beløb, du anmoder om via din indberetning, eller har fået udbetalt, overstiger det beløb, du er berettiget til, med 10 % eller mere,

pålægges yderligere en sanktion på forskellen mellem det beløb, du anmoder om, eller har fået udbetalt, og det beløb du er berettiget til.

13.2 Udbetaling af arealtilskud anmodet via Fællesskemaet

Hvis det areal, du anmoder om udbetaling til via din indberetning i Fællesskemaet, eller har fået udbetalt, overstiger det areal, du er berettiget til med under 3 %, udbetaler styrelsen det beløb, som du er berettiget til, eller kræver det uberettigede beløb tilbagebetalt. Hvis forskellen er mellem 3 % og 20 % pålægges en sanktion på 2 gange forskellen udover nedsættelsen. Hvis fejlen er større end 20 % ydes der ikke tilskud for året. Hvis fejlen er større end 50 % ydes der ikke tilskud for året og der pålægges yderligere en sanktion svarende til forskellen. Hvis forpligtigelserne ikke er overholdt nedsættes tilsagnet med en nedsættelsesprocent afhængig af en vurdering af overtrædelsernes alvor, omfang, varighed og gentagelse. En overtrædelse skal ses i forhold til formålet med forpligtigelsen.

For årlige tilskud gælder desuden særlige skærpede regler, hvis der for alle ansøgers støtteansøgninger det pågældende år, er alvorlige fejl.

Det gælder for alle typer tilskud, at for meget udbetalt beløb kan forrentes fra brevdatoen for underretning om afgørelsen om tilbagebetaling med den rentesats, der er fastsat i renteloven. Der beregnes ikke rente, hvis beløbet betales inden den frist, der er angivet i afgørelsen.

Kapitel 14

Afsyning og kontrol på stedet

14.1 Investeringsstøtte

Styrelsen foretager afsyninger og fysisk kontrol i forbindelse med administration af ordningen. Den efterfølgende kontrol udføres i opretholdelsesperioden.

Afsyningen er en del af den administrative kontrol. Kontrolløren vil vurdere, om projektet er gennemført i overensstemmelse med tilsagnet. Ser der ud til at være uoverensstemmelser, foretager kontrolløren en kontrolopmåling eller –optælling. Hvis der er krav om skiltning, skal kontrolløren se skiltet.

5% af projekterne udtages til fysisk kontrol i stedet for afsyning. Ved en fysisk kontrol vil der altid ske en kontrolopmåling eller –optælling af projektet. Desuden omfatter kontrollen en bilagskontrol. Er der krav om skiltning, skal kontrolløren se skiltet.

1% af projekterne udtages til en efterfølgende kontrol. Ved kontrollen skal investeringen være opretholdt. Desuden vil det blive kontrolleret opbevaring af regnskabsbilag og anden dokumentation som tilsagnsbrev og tilladelser.

Styrelsen kan til brug for kontrollen indhente oplysninger fra andre offentlige myndigheder i nødvendigt omfang i overensstemmelse med § 9 i landdistriktsfondsloven. For at kunne gennemføre kontrollen har

styrelsen eller andre personer med bemyndigelse dertil, mod behørig legitimation og uden retskendelse adgang til lokaliteter, der ejes eller drives af dig som tilsagnshaver.

Du skal yde den nødvendige vejledning og hjælp ved kontrollens gennemførelse. Du skal sikre, at kontrolmyndigheden har adgang til tilsagnsarealet i forbindelse med kontrol samt alle bilag i relation til projektet såsom regnskabsbilag og anden dokumentation f.eks. tilsagnsbrev, tilladelser fra Miljøstyrelsen og andre myndigheder. Disse skal ligesom regnskabsbilag være tilgængelige i 5½ år efter udbetaling af investeringstilskuddet

Du vil som udgangspunkt blive varslet forud for et kontrolbesøg, der kan dog forekomme uvarslet kontrol.

14.2 Arealstøtte

Arealkontrollen har til formål at kontrollere anmeldte støtteberettigede arealer. Styrelsen foretager som udgangspunkt uvarslet kontrol, da kontrollen af skovarealerne udføres samtidig med den øvrige arealkontrol af dine marker i det indeværende år du beder om udbetaling.

Du skal sikre, at kontrolmyndigheden har adgang til tilsagnsarealet i forbindelse med kontrol. Samtidig skal du yde den nødvendige vejledning og hjælp ved kontrollens gennemførelse.

Efter arealkontrollen vil du modtage et brev i Tast Selv, om at dine arealer er kontrolleret OK eller et høringsbrev. Ved høring, sender du dine eventuelle høringsbemærkninger til den kontrollør du har modtaget høringsbrevet fra. Kontrolløren vil ikke besvare dine kommentarer til kontrollen, men sender dem sammen med sine egne bemærkninger til den videre sagsbehandling, hvor der tages stilling til bemærkningerne, inden der træffes afgørelse.

14.3 Krydsoverensstemmelse

Krydsoverensstemmelse gælder for de tilskud der er arealbaseret; Skovgræsning, Ekstensiv drift, Naturlig vandstand og enkelt stående træer.

Krydsoverensstemmelse betyder, at støttemodtager skal overholde en række krav til miljø, sundhed, dyrevelfærd og god landbrugsmæssig stand for at få udbetalt visse former for tilskud uden nedsættelse. Alle krydsoverensstemmelseskrav skal overholdes for hele ejendommen (hele CVR-/CPR nummeret) med tilsagn om tilskud til miljøvenligt skovbrug under landdistriktsprogrammet.

Landbrugsstyrelsen vurderer, hvor meget din støtte skal sættes ned, hvis du har overtrådt et eller flere krav. De vurderer overtrædelser af krydsoverensstemmelseskrav enkeltvis ud fra følgende kriterier: alvor, omfang, varighed, gentagelse af manglende overholdelse og om der rettes op på mindre overtrædelser inden 6 måneder fra kontroldatoen.

Derudover skelnes der imellem:

- Om overtrædelserne er sket uagtsomt
- Forsætligt

- Eller ved et force majeure tilfælde

På grundlag af indberetningen vurderer Landbrugsstyrelsen, hvor meget din støtte skal sættes ned. Nedsættelsen afhænger af, hvor mange krav du har overtrådt, og hvordan overtrædelsen bedømmes ud fra punkterne overfor.

Du kan læse om kravene til krydsoverensstemmelse i bekendtgørelse om krydsoverensstemmelse for kalenderåret 2022 ([link](#))

Læs mere om krydsoverensstemmelse, herunder reglerne for reduktion i støtte, i vejledning om krydsoverensstemmelse og vejledning om kontrol med krydsoverensstemmelse, som findes på dette link ([link](#)).

Kapitel 15

Straffebestemmelser og svig

15.1 Straffebestemmelser

Hvis reglerne i bekendtgørelsen om tilskud til skov med biodiversitetsformål ikke overholdes, kan du efter § 12, stk. 1, i Landdistriktsfondsloven straffes med bøde. Der kan pålægges selskaber mv. (juridiske personer) straffeansvar efter reglerne i straffelovens kapitel 5.

15.2 Svindel med tilskudsberettigelse eller brug af tilskud

Styrelsen kontrollerer ansøgninger om tilskud for svig. 'Svig' er den betegnelse, EU-kommissionen bruger for bevidst misbrug af EU-midler.

Svig defineres i denne sammenhæng som en forsætlig handling, der påvirker retten til tilskud eller omfanget af tilskud. Det kan være ukorrekte erklæringer eller dokumenter, tilsidesættelse af en oplysningspligt eller anvendelse af midler eller investeringer til andet formål, end de var bevilget til.

Omgåelse af betingelserne for tilskud, herunder når ansøgeren kunstigt opdeler sin virksomhed eller bedrift for at få adgang til tilskud, betragtes også som svig. Svig medfører, at tilskuddet helt eller delvist bortfalder og kan desuden medføre udelukkelse fra mulighed for tilskud,² bøde eller i alvorlige tilfælde fængselsstraf³.

15.3 Regler om konfiskation af ulovligt tømmer

Salg af træ fra tilsagnsarealet, som er en overtrædelse af tinglysningen om træer til naturligt henfald er ulovligt. Træet vil blive beslaglagt i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 849 af 27. juni 2016, om handel med træ og træprodukter med henblik på bekæmpelse af handel med ulovligt fældet træ.

Kapitel 16

Force majeure

Styrelsen kan anerkende tilfælde af force majeure og andre ekstraordinære omstændigheder, der forhindrer dig i at gennemføre aktiviteter i overensstemmelse med tilsagnet. I sådanne tilfælde medfører det ikke bortfald af tilsagn og tilbagebetaling af tilskud.

Force majeure og andre ekstraordinære omstændigheder kan navnlig anerkendes i følgende tilfælde:

- En alvorlig naturkatastrofe, der i væsentlig grad berører tilsagnsarealet.
- Ekspropriation af hele eller en væsentlig del af tilsagnsarealet, hvis ekspropriationen ikke kunne forudses på dagen for indgivelse af ansøgningen.

Styrelsen kan i ganske særlige tilfælde godkende andre omstændigheder end de ovennævnte som force majeure eller andre ekstraordinære omstændigheder. Styrelsen kan i forbindelse med behandlingen af spørgsmålet anmode om yderligere information. Hvis styrelsen ikke modtager det anmodede materiale, vil der blive truffet afgørelse om anerkendelse af force majeure eller andre ekstraordinære omstændigheder på det forelæggende grundlag. Det er en betingelse for anerkendelse af force majeure eller andre ekstraordinære omstændigheder i konkrete tilfælde, at de indtrufne begivenheder forhindrer dig i at opfylde dine forpligtelser, og at du ikke, ved en forholdsmæssig indsats, kunne have sikret dig herimod.

Kapitel 17

Landbrugsstyrelsens brug af data

Oplysninger om aktiviteter vil blive brugt af styrelsen til sagsbehandling, administration, tilskudsudbetaling og kontrol. Styrelsen har i forbindelse med kontrol mulighed for at indhente oplysninger hos andre offentlige myndigheder i fornødent omfang, herunder med henblik på samkøring og sammenstilling af oplysningerne. Behandlingen af oplysningerne vil ske i overensstemmelse med persondatalovens regler. Oplysninger vil kun blive indhentet i det omfang, det er relevant for den konkrete afgørelse.

Styrelsen er dataansvarlige, og oplysninger om aktiviteter vil blive brugt til bl.a. sagsbehandling, administration, tilskudsudbetaling og kontrol. Derfor skal du være opmærksom på følgende:

- Oplysningerne kan behandles af danske og europæiske revisions- og undersøgelsesorganer. Endvidere kan de blive brugt til statistik, forskning, planlægning og evaluering
- Oplysninger om tilskudsmodtagere og tilskudsbeløb vil blive offentliggjort af Landbrugsstyrelsen på deres hjemmeside.
- Alle kan anmode om aktindsigt i sager, der behandles af den offentlige forvaltning efter offentlighedsloven. Der er kun få oplysninger/dokumenter, som er undtaget fra pligten til udlevering efter offentlighedsloven.
- I forbindelse med sagsbehandling af tilsagn, kan Landbrugsstyrelsen anmode Miljøstyrelsen om høringssvar for forhold der vedrører skovloven. Miljøstyrelsen vil i den forbindelse få adgang til ansøgning

gens samlede materiale, med henblik på en helhedsvurdering af det ansøgte i forholdt til Skovlovens bestemmelser.

Efter Persondataloven har du mulighed for:

- At anmode om indsigt i, hvilke oplysninger, der behandles i forbindelse med aktiviteter, jf. Persondataforordningens art. 15.
- At kræve at få rettet, slettet eller blokeret oplysninger, der er urigtige eller vildledende, eller på anden måde er behandlet i strid med lovgivningen, jf. Persondataforordningens art 16 og 17.

Kapitel 18

Lovgrundlag

De gældende regler for tilskud til skov med biodiversitetsformål fremgår af:

- Lov om landdistriktsfonden, lovbekendtgørelse nr. 114 af 6. februar 2020.
- Bekendtgørelse om tilskud til skov med biodiversitetsformål, bekendtgørelse nr. 309 af 11/03/2022
- Lov om skove (skovloven), lov nr. 315 af 28. marts 2019.
- Lov om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven) lov nr. 502 af 23. maj 2018.
- Lov om offentlighed i forvaltningen (offentlighedsloven), lov nr. 145 af 24. februar 2020.
- Straffeloven, lovbekendtgørelse nr. 976 af 17. september 2019.
- Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/2013 af 17. december 2013 om støtte til udvikling af Landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL).
- Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 807/2014 af 11. marts 2014 om supplerende bestemmelser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/ 2013 om støtte til udvikling af Landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) og om indførsel af overgangsbestemmelser
- Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 808/2014 af 17. juli 2014 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af Europa parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/ 2013 om støtte til udvikling af Landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL)
- Europa parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1306/ 2013 af 17. december 2013 om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik
- Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 640/2014 af 11. marts 2014 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1306/ 2013 for så vidt angår det integrerede forvaltnings- og kontrolsystem, betingelserne for afslag eller tilbagetrækning af betalinger og administrative sanktioner vedrørende direkte betalinger, støtte til udvikling af landdistrikterne og krydsoverensstemmelse.

- Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 809/2014 af 17. juli 2014 om gennemførelsesbestemmelser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1306/ 2013 for så vidt angår det integrerede forvaltnings- og kontrolsystem, foranstaltninger til udvikling af landdistrikterne og krydsoverensstemmelse.
- Europa parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016, om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse).
- Danmarks landdistriktsprogram for perioden 2014-2020.

Bilag 1

Hjemmehørende træarter

Dansk navn	Latinsk betegnelse
Navr	Acer campestre
Spidsløn	Acer platanoides
Ær (Ahorn)	Acer pseudoplatanus
Rødel	Alnus glutinosa
Vortebirk	Betula pendula
Dunbirk	Betula pubescens
Avnbøg	Carpinus betulus
Bøg	Fagus sylvestris
Ask	Fraxinus excelsior
Skovæble	Malus sylvestris
Skovfyr	Pinus sylvestris
Bævreasp	Populus tremula
Fuglekirsebær	Prunus avium
Vintereg	Quercus petraea
Stilkeg	Quercus robur
Småbladet lind	Tilia cordata

Bilag 2

Uønsket vækst

Arter, der kan optræde invasivt, og hvor der kan søges tilskud om rydning

Dansk navn	Latinsk betegnelse
Urter	
Canadisk bakkestjerne	Conyza canadensis
Japan-pileurt	Fallopia japonica ssp. japonica
Kæmpe-pileurt	Fallopia sachalinensis
Mangebladet lupin	Lupinus polyphyllus

Rød hestehov	Petasites hybridus
Canadisk gyldenris	Solidago canadensis
Sildig gyldenris	Solidago gigantea
Vedplanter – løv	
Arter af bærmispel: almindelig bærmispel, aksbærmispel	Amelachier lamarckii, Amelanchier spicata
Hæk-berberis	Berberis thunbergii
Hvid kornel	Cornus alba ssp. Stolonifera
Bukketorn	Lycium barbarum
Glansbladet hæg	Prunus serotina
Gyvel	Cytisus scoparius
Hjortetaktræ	Rhus typhina
Robinie	Robinia pseudoacacia
Rynket rose	Rosa rugosa
Kamtchatka-rose	Rosa kamtchatica
Hvid snebær	Symphoricarpos albus var. laevigatus
Vedplanter – nål	
Arter af ædelgran: Almindelig ædelgran, normannsgran, nobilis m.fl.	Abies alba, Abies normanniana, Abies procera
Arter af lærk: Europæisk lærk m.fl.	Larix decidua ssp. decidua
Arter af gran: Hvid-gran, Sitkagran m.fl.	Picea Glauca, Picea sitchensis
Arter af fyr (Skovfyr undtaget): Klit-fyr, Bjerg-fyr, Østrisk fyr	Pinus contorta, Pinus mugo, Pinus nigra var. nigra
Douglasgran	Pseudotsuga menziesli

Bilag 3

Træarter i skovnaturtyperne

Oversigt over træarter i skovnaturtyperne, jf. Habitatbeskrivelser, årgang 2010 "Beskrivelse af danske naturtyper omfattet af habitatdirektivet (Natura 2000 typer)"

Skovnaturtype	Hovedtræart	Karakteristiske træarter	Eksempler på naturligt forekommende træarter
2180 Skovklit	Hjemmehørende selv-såede træarter (inkl. skovfyr)	Hjemmehørende selv-såede træarter (inkl. skovfyr)	Stilkeg, bøg, skovfyr, bævreasp, dunbirk, vortebirk, alm. røn
9110 Bøg på mor	Bøg	Bøg, rødgran	Bøg, rødgran, vortebirk, dunbirk, alm. røn, stilkeg, vintereg
9120 Bøg på mor med kristtorn	Bøg	Bøg, taks, kristtorn	Bøg, vortebirk, dunbirk, alm. røn, stilkeg, vintereg, taks

9130 Bøg på muld	Bøg	Bøg	Bøg, ask, avnbøg, elm, stilkeg, vintereg
9150 Bøg på kalk	Bøg	Bøg	Bøg, ask, avnbøg, elm, stilkeg, vintereg
9160 Egeblandskov	Stilkeg, avnbøg	Stilkeg, avnbøg, navr, småbladet lind	Stilkeg, avnbøg, navr, småbladet lind
9170 Vinteregeskov	Vintereg, avnbøg	Vintereg, avnbøg, tarmvridrøn, navr	Vintereg, avnbøg, tarmvridrøn, navr, småbladet lind, spidsløn
9190 Stilkegekrat	Stilkeg	Stilkeg, vortebirk, dunbirk, alm. røn, bævreasp	Stilkeg, vintereg, vortebirk, dunbirk, alm. røn, bævreasp
91D0 Skovbevoksede tørvemoser	Birk, skovfyr, rødgran	Dunbirk, skovfyr, rødgran	Dunbirk, vortebirk, skovfyr, rødgran, alm. røn
90E0 Elle- og askeskov ved vandløb, søer og væld	Elle- og askeskov	Ask, rødæl, gråæl, hvidpil, skørpil, dunbirk, skovelm	Ask, rødæl, gråæl, hvidpil, skørpil, dunbirk, skovelm

Bilag 4

Pointsystem til brug for prioritering

Point tildeles ud fra følgende kriterier:	Point
Arealer, som indeholder 50 % eller mere Natura 2000 skovnaturtyper	8
Arealer, som indeholder mindre end 50 % Natura 2000 skovnaturtyper	4
Skov med kortlagt HNV, som har en naturværdiscore på 8 eller mere, eller 2 skov, hvor der er registreret særlige værdier ved biotopregistrering.	
Skov med kortlagt HNV, som har en naturværdiscore på mindre end 8.	1
Anden skov, der ikke indeholder Natura 2000 skovnaturtyper, HNV skov eller skov, hvor der er registreret særlige værdier ved biotopregistrering.	0

Bilag 5

Tilskudssatser og tilskudsberettigede udgifter

Arealtilskud

Indsats	Sats
---------	------

Skovgræsning jf. § 4	1.480 kr. pr. ha pr. år. Tilskuddet gives i 5 år.
Ekstensiv skovdrift jf. § 5, stk. 1, nr. 1	800 kr. pr ha pr. år for gammel bøg og eg, og 450 kr. pr. ha pr. år for øvrig skov. Tilskuddet gives i 20 år.
Fastholdelse af naturlig vandstand jf. § 5, stk. 1, nr. 2	300 kr. pr. ha pr. år. Tilskuddet gives i 20 år.
Bevarelse af træer til naturligt henfald, jf. § 5, stk. 1, nr. 3.	35 kr. pr. træ pr. år ved en stammediameter på 25-50 cm. For træer med en stammediameter på mellem 51 og 75 cm ydes et tilskud på 65 kr. pr træ pr. år. For træer med en stammediameter på over 75 ca. ydes et tilskud på 95 kr. pr. træ pr. år undtagen eg. For eg med en stammediameter på over 75 cm. ydes et tilskud på 125 kr. pr. træ pr. år. Der ydes ikke tilskud til træer med en stammediameter på under 25 cm. Tilskuddet gives i 20 år.

Investerings tilskud

Der kan opnås tilskud til projektudgifter, som er nødvendige og direkte relaterede til projektet. Det kan være udgifter til følgende:

- 1) Anlægsudgifter.
- 2) Udgifter til køb af materialer.
- 3) Udgifter til eksterne konsulenter, , herunder forundersøgelser, og til en timepris på maksimalt 1.200 kr. Konsulentens udgifter til rejser, kørsel, foræring og repræsentation skal være indeholdt i timeprisen.
- 4) Løn til tilsagnshavers personale, der er beskæftiget med projektet, tillagt 15 pct. overhead. Udgifter til løn til tilsagnshavers personale, der er beskæftiget med projektet, er kun tilskudsberettigede, hvis udgifterne ikke normalt finansieres af offentlige institutioner, offentlige virksomheder eller kommunale fællesskaber, og hvis udgifterne kan dokumenteres.

Landbrugsstyrelsen kan godkende andre projektudgifter, end de udgifter, der er nævnt ovenfor, forudsat at Landbrugsstyrelsen vurderer, at de er af væsentlig betydning for gennemførelse af projektet.

For udgifter over 50.000 kr. beregnes tilskuddet alene ud fra det billigste tilbud på baggrund af to direkte sammenlignelige tilbud.

Der kan **ikke** opnås tilsagn om tilskud til følgende:

- 1) Udgifter, hvortil der gives andre EU-tilskud.
- 2) Udgifter, hvortil der er modtaget tilskud fra anden offentlig myndighed.
- 3) Udgifter til køb af brugt udstyr og materiel.
- 4) Udgifter til leje og leasing af udstyr og materiel.
- 5) Udgifter til reparation af udstyr.
- 6) Udgifter til moms, medmindre denne endeligt bæres af tilsagnshaver, jf. artikel 69, stk. 3, litra c, i forordning nr. 1303/2013.
- 7) Finansierings- og pengeinstitutomkostninger, jf. artikel 69, stk. 3, litra a, i forordning nr. 1303/2013.
- 8) Advokat- og revisionsomkostninger.
- 9) Udgifter i form af naturalydelse, som omhandlet i artikel 69, i forordning nr. 1303/2013.
- 10) Udgifter vedrørende projekter, som tilsagnshaver eller en ejer af arealer i projektet er forpligtet til at gennemføre i medfør af anden lovgivning.
- 11) Udgifter, som tilsagnshaver har afholdt, inden Landbrugsstyrelsen har givet tilsagn om tilskud.
- 12) Udgifter til simple genanskaffelser.
- 13) Ordinære driftsomkostninger.
- 14) Udgifter, der ikke er specificerede i budgettet.
- 15) Udgifter til at varetage sædvanlige myndighedsopgaver.
- 16) Udgifter til eget arbejde.
- 17) Udgifter til forskning og teknologisk udvikling.
- 18) Udgifter til køb af dyr.
- 19) Udgifter til køb af maskiner.
- 20) Udgifter til markedsføring.
- 21) Udgifter til køb af køretøjer.
- 22) Udgifter til vedligeholdelse af tilsagnsareal.

Der kan maksimalt ydes tilskud på 40 kr. pr. meter ved opsætning af hegn inklusiv hegnspassager, rydning af opvækst, knusning af stød og eventuelle spændingsforstærkere til forberedelse til skovgræsning.

Der kan ikke opnås tilsagn om tilskud til udgifter, hvortil der gives andre EU-tilskud eller hvortil der er modtaget tilskud fra anden offentlig myndighed

Bilag 6

Bilag til ansøgning

Punkt a: Alle ansøgninger skal indeholde følgende

1. Ansøgningsskemaet, hvor de påkrævede oplysninger er afgivet
2. Indtegning af projektarealet i MiljøGIS
3. Grøn driftsplan for ejendomme med en skovbevoksning på over 100 ha og for ejendomme med en skovbevoksning på over 200 ha, hvis der indgår kortlagte Natura 2000 skovnaturtyper.
4. Kopi af indsendte af tilladelser og dispensationer fra offentlige myndigheder samt kvittering for modtagelse
5. Eventuel fuldmagt til en konsulent.
6. Eventuel dokumentation for arealer med biotopregistrering.

Punkt b: Ansøgninger om forberedelse til skovgræsning skal desuden vedlægges:

1. Kort med angivelse af placering af hegn, samt oplysninger om elforsyning, antal drikkekopper, drikkevandsforsyning og fangfold. Anvendes færste, klaplåger eller anden sikring, skal ansøgningen vedlægges oplysninger om dette.
2. 2 direkte sammenlignelige tilbud for udgifter over 50.000 kr.
3. Specificeret budget
4. Hvis mere end 10 % af et fredskovspligtigt areal skal drives med stævning eller skovgræsning. Dispensationsansøgning skal i sådanne tilfælde vedlægges ansøgningen om tilskud, hvorefter der sker samtidig behandling.
5. Natura 2000 plejeplan for relevant Natura 2000 området, hvorefter græsningsform og intensitet skal fremgå planen.

Punkt c: Ansøgninger om ekstensiv skovdrift skal kun opfylde punkt a

Punkt d: Ansøgninger om bevarelse af træer til naturligt henfald skal desuden vedlægges

1. Fredskovrids i form af et kort som viser indtegning af fredskovspligt areal, hvis arealet ikke allerede er fredskovpligt.

Punkt e: Ansøgninger om etablering af naturlige vandstandsforhold skal desuden vedlægges

1. 2 direkte sammenlignelige tilbud for udgifter over 50.000 kr.
2. Specificeret budget
3. Fredskovrids i form af et kort som viser indtegning af fredskovspligt areal, hvis arealet ikke allerede er fredskovpligt.

Punkt f: Ansøgninger om fastholdelse af naturlige vandstandsforhold skal kun opfylde punkt a

Punkt g: Ansøgninger om rydning af uønsket opvækst skal desuden vedlægges:

1. 2 direkte sammenlignelige tilbud for udgifter over 50.000 kr.
2. Specificeret budget.
3. Oplysning om, hvorvidt det ventes, at rydningen kan generere nettoindtægter fra salg af det ryddede plantemateriale.

Punkt h: Ansøgninger om indsats i skove i form af forbedrende tiltag for arter omfattet af Habitatdirektivet bilag IV skal desuden vedlægges:

1. 2 direkte sammenlignelige tilbud for udgifter over 50.000 kr.
2. Specificeret budget.
3. Dokumentation for arternes tilstedeværelse i form af Natura 2000 udpegnings grundlag eller udtalelse fra kommune eller organisation.

Bilag 7

Ordforklaring

Begreb	Forklaring
Biotopregistrering	Dokumentation kan være i form af nøglebiotopsregistrering, registrering efter skovlovens § 15, naturkvalitetskortlægning, eller registrering af tilstedeværelse af særlige arter og deres habitater.
Gunstig bevaringsstatus	En naturtypes bevaringsstatus er gunstig, når: - arealet med naturtypen i det naturlige udbredelsesområde er stabilt eller øges - den særlige struktur og de særlige funktioner, der er nødvendige for naturtypens opretholdelse, er til stede og vil være det fremover. - bevaringsstatus for de arter, der er karakteristiske for naturtypen, er gunstig. En arts bevaringsstatus anses for gunstig, når: - bestandsudviklingen viser, at arten på lang sigt vil opretholde sig selv - artens naturlige udbredelsesområde hverken er i tilbagegang eller vil blive mindsket - der er og sandsynligvis fortsat vil være et tilstrækkeligt stort levested til på lang sigt at bevare artens bestande
HNV-skov	Københavns Universitet og Aarhus Universitet har udviklet et kort over High Nature Value (HNV) i danske skove. Kortet er lavet ved at samle eksisterende data over arter og indikatorer og viser hvor de mest værdifulde skove for biodiversiteten ligger. Formålet er bl.a. at bruge kortet som prioriteringsværktøj for tilskud til privat skov.
Kortlægning	Under forarbejdet til Natura 2000-planerne er en række naturtyper (bl.a. de 10 skovnaturtyper) kortlagt ved en fysisk gennemgang af habitatområderne. Naturtyperne er afgrænset og identificeret, og der er registreret oplysninger om struktur og artsindhold på arealerne. De kortlagte naturtyper kan fx findes i Miljøgis.
Kronedække	Betegnelse for hvor stor en andel af skoven, som er dækket af træernes kroner (set direkte ovenfra eller nedefra). Ved kronedække for en bestemt træart, forstås det areal den pågældende træart dækker af en bevoksning. Kronedækket er ofte angivet i procent af det samlede areal.
Natura 2000-handleplan (Handleplan-myndighed)	Kommunerne og Miljøstyrelsen har udarbejdet handleplaner for Natura 2000-områderne, der følger op på de statslige Natura 2000-planer. Miljøstyrelsen har ansvaret for de dele af handleplanerne, der vedrører de skovbevoksede, fredskovspligtige arealer, mens kommunerne har ansvaret for de øvrige dele af handleplanerne. Kommunerne har ansvaret for handleplanlægning for de skovbevoksede arealer uden

	fredskovspligt. Den første generation af handleplaner beskriver indsatsen i første planperiode fra 2010 til 2015, dog 2010-2021 for skovbevoksede, fredskovspligtige arealer.
Natura 2000-plan	De statslige Natura 2000-planer fortæller, hvordan hvert af de 246 Natura 2000-områder skal behandles, så tilbagegangen for naturtyper og arter i det enkelte område stoppes. En Natura 2000-plan indeholder en basisanalyse af områdets aktuelle naturtilstand og trusler, mål for naturtilstanden og et indsatsprogram.
Natura 2000	Natura 2000 er et netværk af områder i EU med særligt værdifuld natur. Natura 2000 er en samlebetegnelse for habitatområder og fuglebeskyttelsesområder. I Danmark tales om internationale naturbeskyttelsesområder, som desuden rummer Ramsarområder og består af et eller flere af disse særligt udpegede områder.
Skovnaturtyper	I Danmark er der 10 skovnaturtyper: 2180 (Skovklit), 9110 (Bøg på mor), 9120 (Bøg på mor med kristtorn), 9130 (Bøg på muld), 9150 (Bøg på kalk), 9160 (Ege-blandskov), 9170 (Vinteregeskov), 9190 (Stilkege-krat), 91D0 (Skovbevokset tørvemose), 91E0 (Elle- og askeskov).
Stævning	Betegnelse for en gammel form for skovdrift, som består i en nedskæring af træerne med jævne mellemrum (kort rotation). Driftsformen udnytter, at mange løvtræer har en stor evne til at danne nye skud fra stød eller rod. Denne driftsform kan give en stor artsdiversitet af såvel træer som urtevegetation i bunden af skoven.
Tilstandsklasse (arts- og strukturdata)	Tilstandsklassen er udtryk for naturkvaliteten af den enkelte kortlagte naturtype. Tilstandsklassen er beregnet på baggrund af strukturindikatorer og artsdata, som er indsamlet ved kortlægningen. Ud fra strukturindikatorerne beregnes et strukturindeks, og tilsvarende beregnes et artsindeks ud fra de indsamlede artsdata. Hver især fortæller de to indeks noget om de aktuelle livsvilkår og den seneste historie på arealet. Tilstanden er en sammenvejning af de to indeks. Der er 5 tilstandsklasser: I. Høj tilstand II. God tilstand III. Moderat tilstand IV. Ringe tilstand V. Dårlig tilstand

	Klasse I og II opfylder Habitatdirektivets krav til gunstig bevaringsstatus under forudsætning af, at der foreligger en prognose der siger, at arealet også i fremtiden vil kunne opretholde den høje eller gode tilstand. Tilstandsklasse (inkl. struktur- og artstilstand) for en kortlagt naturtype kan ses i PRIOR. Der er mere information om beregning af tilstand for skovnaturtyperne i Faglig rapport fra DMU nr. 696.
Udpegningsgrundlag	Udpegningsgrundlaget er en fællesbetegnelse for de arter og naturtyper, som findes indenfor et internationalt beskyttelsesområde og som er omfattet af listerne i habitatdirektivet eller fuglebeskyttelsesdirektivet, som forudsætter udpegning af beskyttelsesområder.
Urørt skov	Betegnelse for en skov eller et område i en skov, der fra et bestemt tidspunkt friholdes for træproduktion og aktiviteter som fx plantning og hugst.
Investeringstilskud	Det dækker over et enkelt tilskud til investeringer i projekter, så som forberedelse til skovgræsning, etablering af naturlige vandstandsforhold, rydning af uønsket opvækst og indsats i skove i form af forbedrende tiltag for arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV, fuglebeskyttelsesdirektivet, eller arter optaget på den danske rødliste.
Arealtilskud	Det dækker over årlige tilskud på 5 eller 20 år til aktiviteter på tilsagnsarealet så som skovgræsning, ekstensiv drift af skov, fastholdelse af etablerede naturlige vandstandsforhold og bevaring af træer til naturligt henfald.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, den 25. marts 2022

LOUISE PIESTER

- ¹ Reglerne om skiltningsforpligtelser under Landdistriktsprogrammet fremgår af forordning 808/2014, artikel 13 samt bilag III som ændret ved forordning 2016/669 bilag III.
- ² Artikel 64, stk. 4, litra d, i Rådets Forordning (EF), nr. 1306/2013.
- ³ Straffelovens § 289a.